JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1853. Zaturdag 5 November. N°. 88.

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco.*

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór postijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is *zestig duiten voor vijf woorden*, behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

BEKRACHTIGD:

De benoeming van *P. C. W. Anemaet*, waarnemend hoofdadministrateur der marine, tot mede-kommissaris-korrespondent van de Nederlandsche fondsen, ter aanmoediging van 's Lands zeedienst en ondersteuning van verminkten en van nagelaten weduwen en kinderen van in 's lands zeedienst gesneuvelde zeelieden.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, als lid van den raad van verdediging, de majoor-adjudant van Zijne Hoogheid den kommandant van het Indisch leger *L. W. Beijerinck*; onder dankbetuiging voor de door hem in die betrekking bewezene uitstekende diensten.

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, de majoor der infanterie *L. W. Beijerinck*, adjudant van Zijne Hoogheid den kommandant van het indisch leger.

Op zijn verzoek, eervol, uit zijne betrekking, de onderopziener over de timmerlieden bij de artillerie-konstruktie-winkel te Soerabaija *L. Wenger.*

Advertentien.

Vertrek van de Landmail gedurende het Jaar 1853.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bij deze bekend, dat het vertrek der stoomschepen, bestemd voor den overvoer der brievenmalen van Batavia, via Muntok en Riouw, naar Singapore, gedurende 1853, zal plaats hebben als:

In de maand November op 9 en 26 van die maand
» » » December » 11 » 27 » » »

terwijl die schepen de terugreis van Singapore zullen aannemen binnen 24 uren na de aankomst aldaar van het van Ceylon verwacht wordend pakketschip der Peninsular and Oriental Steam Navigation Company, zonder de aankomst aftewachten van het stoomschip van Hongkong.

De brievenpakketten, bestemd om met deze gelegenheid te worden verzonden, zullen gesloten worden bij het postkantoor te Weltevreden:

voor zoo veel betreft de brieven voor Europa, Britsch-Indie, China, enz., daags vóór het vertrek der stoomschepen naar Singapore, 's namiddags ten 1 ure.

voor zoo veel aangaat de brieven voor Banka, Palembang en Riouw, twee dagen voor dat vertrek, op denzelfden tijd.

BATAVIA, *De Directeur voornoemd,*
April 1853. DE VEER.

De ondergeteekende maakt aan de gemeente bekend:

1. dat de heer *J. Reijgers*, wijkmeester der 16de en 22ste wijk, op zijn verzoek eervol uit die betrekking is ontslagen, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.
2. dat in diens plaats tot wijkmeester van de 16de ee 22ste wijk is benoemd de heer *E. C. Bangert*.

De Assistent-Resident voor de Policie,
J. C. DE KOCK VAN LEEUWEN.

Batavia, den 1 *November* 1853.

Vendutien.

Op Maandag 7 November, voor de woning No. 11 in het kampement te Weltevreden.

Op Dingsdag 8 November op het Heemradenplein, door *John Pryce & Co.*

Op Woensdag 9 November, voor de woning van den heer Dr. *Blankenburg*. op Parapattan.

Op Donderdag 10 November, voor het kommissiehuis van *B. J. Leon.* Zie adverientie No. 1025 en 1026.

Op Vrijdag 11 November, voor de pakhuizen van *Adam & Co.*, en gebr. *Roselje & Co.*

Vertrekkende Personen.

J. J. H. Woesthoff.

Advertentiën.

Getrouwd:

J. A. MAIJ
met
A. C. A. C. VAN PRAAG.

WANAIJASSA, (Assistent-Residentie KRAWANG)
October 1853. (1027)

Bevallen van eene DOCHTER, *A. D. R. de Leeuw*, echtgenoote van
(1002) A. B. COHEN STUART.

SOERAKARTA, 22 *October* 1853.

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, *H. S. Drossaers*, *Houthuizen.*

MODJOKERTO, 25 *October* 1853. (997)

Ontijdig bevallen van eenen ZOON, die na de geboorte overleed, *E. Schultze, Berrette.*

BATAVIA, *den* 27 *October* 1853. (1012)

Bevallen van een ZOON, *C. S. Ebell, Olken.* (994)

Overleden het jongste kindje van Dr. *A. L. Gastman* en *E. Gastman, Krieger.*

HERWIJNEN, 3 *November* 1853. (1016)

COMMISSIEHUIS MEESTER-CORNELIS.

Op de vendutie van aanstaanden Maandag, zullen alsnog zonder reserve worden verkocht:
9 spannen goedloopende Wagenpaarden.
2 moderne Wagens,
1 Palanquin benevens een Kinderwagen.
(1006) F. N. VON ENDE.

COMMISSIEHUIS *MEESTER-CORNELIS.*

Op de vendutie van aanstaanden Maandag, zullen precies om negen ure worden verkocht, 35 stuks sterke groote molenbuffels.
(1005) F. N. VON ENDE.

Op de vendutie van aanstaanden Woensdag bij Dr. *Blankenburg*, zal mede worden verkocht:
Een span van vier Schimmel Wagenpaarden. (1033)

Commissiehuis van *B. J. Leon.* Bazaar Senin.

Op de Vendutie van Donderdag den 10 November 1853 zal mede à tout prix verkocht worden een Factuur fijn wit Hemden Katoen, Dames Kleedjes, een groote partij Neiges, zullende deze goederen in kleine koopjes verkocht worden.

Alles van heden af te bezigtigen. (1026)

Commissiehuis van *B. J. Leon.* Bazaar Senin

Vendutie op Donderdag den 10 November 1853 van goede Wagen en Bendie Paarden, Wagens en Bendies, waaronder één zoo goed als nieuw met Engelsche Veeren en Oliebussen, uit de Fabriek van *Denninghoff*, drie Toko-kasten, een partij gekleurd Marokka Leder, Zijde Heeren Hals- en Zakdoeken. En tot sluiting à tout prix wegens vertrek van eenen zeer netten inboedel, bestaande uit Kasten, Tafels, Stoelen, Hang- en Tafellampen, Speeltafeltjes, enz. (1025)

COMMISSIEHUIS *MEESTER CORNELIS.*

Vendutie op de Bazaar te Bekassie op Zaturdag den 12 dezer van Paarden, Lijnwaden, Porcelein, en andere goederen meer. (1004)

De bekende **Fancy Biscuits in Figuren** zijn wederom ontvangen bij
(1019) S. B. VAN KLEEFF & Co.

Wegens ziekelijke omstandigheden wordt, op eene der hoofdplaatsen van Java uit de hand ter overneming aangeboden eene welvarende zaak van *Handel en Nijverheid*. Men is ook geneigd tot het aangaan eener associatie. De speciale kennis welke tot het drijven dier zaak vereischt wordt, kan bij eene goede opvoeding gemakkelijk verkregen worden. Adres litt. A. N. met gefrankeerde brieven te *Batavia* bij de Boekverkoopers *Lange & Co.*, te *Samarang* bij de heeren *Oliphant & Co.*, en te *Soerabaija* bij den heer *Hoffman*, Marine-Hotel. (1001)

Bij de Ondergeteekenden in Commissie ontvangen:

VERSCHE EUR. TUINZADEN.

(1023) JOHN PRYCE & Co.

Puike Gouverneur Sigaren in halve en kwart kistjes.
Hollandsch Bier in vaten van vier en twee dozijn flesschen te bekomen bij

JACOMETTI & LANDBERG.

BATAVIA, 4 *November* 1853. (1015)

PATENT ASPHALT VILT.

Op nieuw in Commissie ontvangen, bij
(1000) JOHN PRYCE & Co.

Wij verkopen steeds:

Marcobrunner 1846.
Rijnwijn.

(1020) S. B. VAN KLEEFF & Co.

Wit Marmeren Vloersteenen.
Dito Plinten.
Dito Haardsteenen.
Gepolijst Marmeren Platen en Tafelbladen, bij
(996) GEERG & SCHUURMAN.

Assortiment de Lorgnons et Lunettes pour miope et vue faible, garniture argent, argent doré et écaille, Conserves à verres bleus.
(1032) A. PONS.

VERSCHE EN GEDROOGDE PROVISIEN.

S. B. VAN KLEEFF & Co.

Passer Pisang.

Per de Stad Nijmegen, kapt. *Mellink*, Ontvangen wij:

Puike grasboter.	Smirna Rozijnen.
Haring in stopflesschen.	Zantische Krenten.
Ansjovis in stopflesschen.	*Zoetemelksche Kaas.*
Ketting en pekel saucijs.	Edammer Kaas.
Saucijs de bologne.	*Valken Bier zeer goedkoop.*
Ossenhaas in Reuzel.	*Hammen.*
	Rolpens. (1018)

Soieries nouvelles, Jaconets dessins nouveaux, Tricots fantaisie à *f* 12 le Pantalon.
(1031) A. PONS, *Sluisbrug.*

Behangselpapier,

Verkrijgbaar bij
(1035) GEBR. ROSELJE & CO.

SCHILPAD SOEP EN SCHILPAD BEAFSTEAK

In de Stads-Herberg te *Batavia*, op Donderdag den 10den dezer. (1033)

Eene edele Vorstin.

Dorothea Tibylla, Hertogin van Brieg, werd geboren te Coln aan de rivier de Spree in Pruissen, den 19 October 1590. Zij was de dochter van Elisabeth van Anhalt en van Johan George, Markgraaf en Keurvorst van Brandenburg. Na den dood haars echtgenoots in 1598 vertrok de Markgravin-weduwe naar Crossen, om zelve het toezigt te houden over de opvoeding harer dochter. Toen deze ouder werd, ontbrak het niet aan prinsen, die naar hare hand dongen, onder anderen de toenmalige koning van Denemarken, wiens aanzoek echter werd afgewezen. Dorothea schonk eindelijk hare genegenheid aan Johan Christiaan, Hertog van Liegnitz en Brieg, die bekend stond als een zeer deugdzaam, edel en verstandig vorst. Zij huwde hem den 12 December 1610, te Brieg, en woonde later steeds te Brieg, de kleine hoofdstad harer toekomstige bezittingen.

Hiedaar den korten inhoud eener levensgeschiedenis, die het eerst in 't licht verscheen in een maandwerk, dat in 1829 in Silezie uitkwam, en die naderhand twee malen afzonderlijk is uitgegeven, de laatste maal te Brieg in 1838, onder den titel van: » Trekken uit het leven van Dorothea Sibylla, Hertogin van Liegnitz en Brieg.'' Dit werkje bestaat uit fragmenten uit het dagboek van eenen looijer en bontwerker te Brieg, genaamd Valentinus Gierth, die menigmaal een gast was op het hertogelijk kasteel, en een vurig bewonderaar der hertogin. Als eene eenvoudige en ware schildering van het Duitsche hofleven in het eerste gedeelte der zeventiende eeuw, bezit dit boekje groote verdiensten, ofschoon men bedenkingen heeft geopperd omtrent de echtheid van hetzelve.

Dorothea wordt beschreven als een voorbeeld van goedheid, gezond verstand, deugd en vroomheid. In hare huiselijke aangelegenheden was zij zonder wedergade. Haar eigen onmiddelijk gevolg bestond uit veertien staatsdames; en de eerste familiën des lands beschouwden het als een onschatbaar voorregt, hunne dochters als zoodanig aan het hertogelijk hof te mogen plaatsen. 't Was eene school voor alle edele deugden en bekwaamheden, waarvan de hertogin zelve de voornaamste onderwijzeres en het volmaaktste voorbeeld was.

Niets was gemeenzamer dan de omgang der hertogin met de burgers uit de stad. Menigmalen wandelde zij door de straten van Brieg, vergezeld van hare staatsdames, en dan praatte zij met al de burgers, die op de banken voor hunne huizen zaten. De kleine kinderen zagen met het grootste verlangen naar deze stadswandelingen der hertogin uit; want hare gezelschapsdames droegen altijd eene menigte versnaperingen, welke de hertogin dan onder den kleinen hoop uitdeelde. Om deze reden stonden de kinderen reeds op de hoeken der straten uit te kijken, wanneer het gerucht verbreid werd dat de hertogin uit wandelen ging, vooral wanneer daarbij verhaald werd dat de hertog haar niet vergezelde. Zoodra daarom Dorothea Sibylla de poort van het kasteel verliet, liepen de kinderen verheugd door de stad, luide uitroepende: » Het lieve Doortje komt! Lief Doortje komt!''

De wijze, waarop deze liefdevolle benaming haar het eerst ter ooren kwam, wordt met treffende eenvoudigheid verhaald. Het gebeurde, zegt meester Gierth met echt Duitsche naauwkeurigheid, dat de 10 September van het jaar onzes Heeren 1618, het feest van St. Sibylla (eene der naamheiligen van de hertogin), tevens de tweede verjaardag was van haren zoon George. Er werd een groot feest gegeven op het kasteel, waarop ook verscheidene burgers van de stad, en de kinderen der armenschool genoodigd werden.

» Van het terras,'' vervolgt de kronijkschrijver, » wandelde de geheele processie door eene fraaije laan tot voor de oranjerie, waar burgers en kinderen feestelijk onthaald werden op kruidenwijn, limonade en gebak. De hertogin sprak met iedereen, vroeg de kinderen naar hunne schoolboeken en naar de getuigschriften van den onderwijzer, waarin iets omtrent hun gedrag was opgeteekend, en deed hun allerlei vragen over hunne vorderingen, en over hun Christelijk geloof; en wanneer zij regt goede antwoorden kreeg, blonk haar gelaat van vreugde, als dat eens engels.

Grand assortiment de malles en cuir, Selles élastiques et autres, Fouets, Cravaches, Éperons, Brides, Étriers à ressort, Surfaix patent.

(998) CHUDEAY.

TE KOOP

Eene obligatie groot *f* 11,000, ten laste van *M. A. Michiels*, te bevragen bij

(1028) E. S. VOUTE, *Makelaar*.

TE KOOP OF TE HUUR.

Het Huis op Noordwijk, laatst bewoond door den heer *J. Schill*, te bevragen bij

(1024) TH. F. SCHILL.

Wordt te koop aangeboden eene Suiker-Onderneming in de residentie Cheribon, groot circa 500 Bouws.

Voor informatie gelieve men zich te vervoegen bij *Paine, Stricker & Co.* te Batavia, of zich franco te adresseeren onder Letteren E. E. aan het Postkantoor te Cheribon.

2 *November* 1853. (1010)

TE HUUR

Met 1 December, het huis in den *gang Scott*, thans nog bewoond door den Heer *van Borneman;* te bevragen bij

(1009) W. VAN OMMEREN.

PUBLIEKE VERHURING,

Der landen *Kedaun* en *Selapadjang* op Donderdag den 17 November 1853, des ochtends ten 10 ure ten kantore van

(1022) J. R. KLEIJN, *Notaris*.

TE HUUR

Het Huis staande op den weg van Tana-Abang, laatst bewoond door den heer *Riess*, te bevragen bij

(1013) T. DE SOUSA.

TE HUUR

Het Huis staande bij Djambatan-Boesoek, laatst bewoond door den heer *Gijsbers*, te bevragen bij

(1014) T. DE SOUSA.

In leen te bekomen,

***f* 10,000,—**

Onder eerste verband van vaste goederen.

Adres de Heeren *van Haren Noman & Kolff* alhier.

BATAVIA, 5 *November* 1853. (1021)

***f* 30,000,—**

In leen te bekomen, tegen 7 procent, op eerste hypotheek, te bevragen bij den heer *H. Volmer*, qq. (1034)

B. Kopersmit & Co, te Samarang, zijn generale gemagtigden van

(1037) F. O. MARSHALL.

Wissels op *Nederland*.

bij

(995) HAAGER & SCHUURMAN.

Wissels op *Londen*.

bij

(927) MORGAN, MELBOURN & Co.

Wissels op *Nederland*.

bij

(921) B. SANIER, SUERMONDT & Co.

Wissels op *Nederland*

bij

(878) DE WEERDT, RUYL & Co.

GROOTBOEKEN.

Door uitbreiding onzer *Linieerfabriek* en *Boekbinderij*, zijn wij thans in de beste gelegenheid, om alle *Kantoorboeken* en andere voor administraties, naar opgegeven modellen te maken, *gebonden* in *springveeren*, die het open- en toeslaan der boeken bevorderen en waarborgt dat de band nimmer wijkt of loslaat.

Door de reeds verscheidene geleverde proeven van *Linieeren*, kan men zich overtuigen, dat aan deze tak van industrie, de meeste zorg besteed wordt, en zonder overdrijving, met den vreemde kan wedijveren.

Bij bestellingen, zal voor eene keurige en spoedige uitvoering, de meeste zorg gedragen worden.

(1007) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Visitekaartjes à *f* 8,— per 100 stuks,

Worden volgens alle Modellen vervaardigd ter *Lithographie* van *H. M. van Dorp* te Batavia. (1017)

POUR DAMES.

On peut se procurer des cartons de toutes dimensions pour Fleurs, Robes, Dentelles et autres, pourvu que les commandes soyent accompagnés de mesures justes. Aussi on se charge à monter, des Cachechiffons, Portefeuilles, ou autres Broderies ornées. Chez

(1008) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Humboldt Ueber die Kawi-Sprache *f* 50,—

te bekomen te *Batavia* bij

(1003) H. M. VAN DORP.

Boek- en Papier-Handel van H. M. VAN DORP te *Batavia*.

Alhier ontvangen het prospectus van een werk getiteld:

***Java* en de *Javanen*, door *H. J. Leon*.**

Hetwelk compleet zal zijn in p. m. 60 vel druks met 30 platen. (993)

Het vertrek der stoomboot *Banda* naar Samarang en Soerabaya is bepaald de dag na aankomst der verwacht wordende landmail.

Voor passage en nadere inlichtingen gelieve men zich te wenden tot

de Agenten,

(1011) B. KOPERSMIT & Co.

Stoomboot *Macassar*.

Bij tijdig arrivement der verwacht wordende landmail, is het vertrek van bovengenoemd Stoomschip naar Padang en Benkoelen, voorloopig bepaald op Dingsdag den 8sten dezer des morgens ten 8 ure.

Voor passage en nadere inlichtingen gelieve men zich te wenden tot

De Agenten.

(1029) B. KOPERSMIT & CO.

Stoomschip *Banda*.

Het vertrek dezer boot naar Samarang en Soerabaija is bepaald de dag na aankomst der verwacht wordende landmail, zullende het stoomschip *Ambon* na arrivement dezer boot, van Soerabaya de reis naar Macassar en de Molukken vervolgen.

Passage en nadere inlichtingen zijn te bekomen ten kantore van

De Agenten,

(1030) B. KOPFRSMIT & Co.

Passage naar Nederland, per het snelzeilend Barkschip *Jacoba*, gevoerd door *F. J. Boursse Wils*, om spoedig te vertrekken.

Adres bij

(1036) DE WEERDT, RUYL Co.

BATAVIASCHE TENTOONSTELLING.

Woensdag ll. werd het gebouw weder druk bezocht en bedroeg het cijfer der bezoekers 230, wier verblijf in hetzelve voorzeker zeer veraangenaamd werd door de heerlijke muzijkstukken, die aldaar op den morgen van dien dag uitgevoerd werden. 675 militairen, vrouwen en kinderen bezochten Donderdags het gebouw en op gisteren werd aan de weeskinderen van het Parapattansche Weeshuis den vrijen toegang verleend.

Van 10 October tot en met 4 November beliep het aantal bezoekers 13854, waaronder 2152 militairen en 7... Chinezen en Inlanders.

Vervolg der Beschouwingen over de Tentoonstelling.

RESIDENTIE TAGAL.

Onder de voorwerpen uit deze residentie, die de algemeene aandacht getrokken hebben, mag men gerust dat noemen, die welke door den machinist *Berg* zijn ingezonden.

Het *stoomwerktuigje* met *vuurhaard, ketel-cylinder* en *drijfwiel*, neemt welligt geen twee vierkante voet oppervlakte in en kan gezegd worden op eene zoo kleine schaal zich door volledigheid en juistheid van uitvoering te onderscheiden.

Ook vernemen wij van desbevoegde beoordeelaars dat de door dien Heer ingezondene *Koperen Archimedes schroef* onder moeijelijk alhier te vervaardigen voorwerpen mag gerangschikt worden.

Het ware voor den inzender wenschelijk geweest tol te mogen heffen op de opening en sluiting van ... aan beide zijden zich openende deur.

Deze enkel open slaande deur uit een enkel pl... vervaardigd, draait naar verkiezing in eene der ...ningen van het kozyn, wij zullen niet zeggen, op ...ke wijze, omdat het billijk is dat een ander er even... overdenkt als wij deden.

Het model der *hangbrug*, waaruit twee ijzeren p... wegende honderd ponden en een schuitje ballast is ... gehangen, bewijst aan het publiek hoeveel kleine ...getjes kunnen dragen en aan deskundigen dat de *B*.... onder de vele brugsoorten de goede weet u... kiezen.

Het zware gewigt hangende aan den haak der ... geslepene en met een weing olie tegen elkander kl... de platen, bewijst het zuivere der uitvoering, echte... voor allen, want wij hoorden zeggen » de schroeve... » pen door en door en zullen de platen aan elk... » houden. ?!!

Wij, ofschoon de platen ook niet *van* elkander g... hebbende, willen aan de waarheid geenszins twij... Wij hopen evenwel dat de commissie dezelve ge... aan den inzender zal terug zenden.

Het *geborduurd stoelkussen* van de dochter van ... Regent van Tagal, trekt de attentie der dames en ... den *de ingezondene kleedjes* algemeen bewonderd, ...gens het smaakvolle van het batikwerk.

RESIDENTIE BAGELEN.

Een aantal *gebatikde kleedjes* zijn van deze Res...tie ontvangen geworden, die wegens derzelver ver...lende kleuren en patronen vermeldingswaardig zijn.

Mogten wij uit verschillende residentien de *toest...* aanschouwen om *kleedjes te vervaardigen*, met de ...terste belangstelling, hebben wij de *volledige* toest... ons uit de residentie Bagelen toegezonden, gadeges... waaronder begrepen zijn de daarbij behoorende k... molens en spinnewiel.

Wij zullen hier niet verder over uitweiden, omdat het aanschouwen dier toestellen het juiste denkb... wordt gegeven en het zij genoeg de bezoekers h... opmerkzaam te maken.

Schoone monsters *Kaneel, Tabak, Indigo, Koffij* *Thee* zijn van die residentie toegezonden geworden onder de monsters *olie* verdient opgemerkt te wo... een monster buitengewone heldere *Klapper-Olie*, z... de uitvoer van dat artikel in die residentie jaarlijks belangrijk.

RESIDENTIE BANJOEMAAS.

Onderscheidene *steensoorten* zijn uit deze residentie ...vangen, waaronder voornamelijk *Kalkspath, digte K...steen* en zeer fraaije monsters *Zandsteen* voorko... waaruit verschillende voorwerpen voor huishoud... gebruik worden vervaardigd. Ook bevinden zich hi... *Mergelachtige Kleisteenen* die tot *Slijpsteenen* w... gebezigd. Wij waren verwonderd over eenig uit d... sidentie toegezonden fraai vervaardigd *Koperwerk*, ... onder zich bevinden *Gespen, Krisscheeden, ringen* ... echter werd onze aandacht bijzonder gevestigd ... wijze hoedanig *geel Koperen Knoopen* aldaar w... bewerkt.

Honderd *ruwe Knoopen* bevinden zich als het ... op een voetstuk van *Geel Koper*, waarop elke *K...* afzonderlijk is bevestigd, door een klein smal str... *koper*, terwijl het oogje met het daarin bevindende g...je, gelijktijdig met den *knoop* is gegoten, bedragend onderlinge afstand der *knoopen* $7^{1}/_{2}$ streep.

De wijze hoedanig de inlander een vorm kan d... stellen, waarop hij in eens zoo vele *knoopen* op b... beschreven wijze kan maken, toont, dat die tak ... nijverheid in deze residentie zich op eene aanme...lijke hoogte bevindt en stelllig was menig bezoeker ... het vak bij het zien van dit kunststuk zeer ver...derd.

Ten einde die gegoten *knoopen* verder af te wer... moeten slechts de *knoopen* van het strookje worde...

Een klein meisje, dat zeer zwak van ligchaam was, en daardoor gedurende eenigen tijd de lessen niet had kunnen bijwonen, was niet in staat een voldoend antwoord op hare vragen te geven. Eindelijk vroeg de hertogin haar: »mijn kind, hoe heet gij?'' Waarop zij dadelijk antwoordde: »Anna Pohlin.''

»Wel nu,'' vervolgde de hertogin, »en hoe heet ik?''

»Lief Doortje,'' antwoordde het meisje terstond.

Door deze eenvoudige woorden was meester Valentinus Gierth eenigzins verschrikt, maar hij herstelde zich schielijk, naderde de hertogin, en zeide:

»Allergenadigste vrouwe! Ik hoop dat gij deze woorden wilt vergeven, en ze dit kind niet ten kwade duiden; in zoo verre het eene daadzaak is, dat al de vrouwen uit de stad en naburige dorpen, wanneer zij van u spreken, u nooit anders noemen dan Lief Doortje.''

Toen vouwde de hertogin hare handen, hief ze ten hemel, en zeide: »God zij geloofd voor zulk een kostbaren naam! ik zou dien, zoo lang ik leef, niet voor dien van Uwe Majesteit willen ruilen.''

De hertog omhelsde haar, en zeide: »Weg nu voortaan met den titel van prinselijke gemalin; ik zal u, van nu af aan, niet anders noemen dan Lief Doortje.''

Wij willen den eerlijken looijer niet volgen bij al de kleine bijzonderheden, maar schrijven dit vooral als eene noodzakelijke inleiding tot de volgende zonderlinge kleine liefdesgeschiedenis. Wij zeggen vooraf dat de hertogin, volgens hare gewoonte, een huwelijksgeschenk had gezonden aan zekere dame, door twee harer staatsdames, Agnes en Marie geheeten; en nu laten wij het verhaal van meester Gierth volgen, gelijk het in het oorspronkelijke gevonden wordt.

— Nadat de geschenken overgegeven waren en de huwelijksplegtigheid voltrokken was, maakten de twee staatsjuffers zich gereed om naar Brieg, terug te keeren, toen de vader der bruid ze tegenhield, zeggende: zou ik twee zulke engelen der vreugde laten vertrekken, zonder dat ze van mijn huis spijs en drank geproefd hebben? Neen, gij moet hier blijven tot na de trouwfeesten, en daaraan eerst ijverig deelnemen. Ik zal oogenblikkelijk een vertrouwd boodschapper te paard naar de hertogin van Brieg zenden, en verlof voor u vragen om hier te blijven.''

De twee meisjes hadden hier niets tegen; het gevraagde verlof kwam, en zij bleven aldaar gedurende drie dagen, in welken tijd twee jonkers uit die stad hare liefde wonnen, en daarvan tot onderpand trouwringen wisselden. Maar toen de beide dames te Brieg terugkwamen, en verslag deden van hare zending, bemerkte de hertogin al zeer spoedig de ringen aan de vingers harer juffers, en vroeg hoe zij daaraan kwamen. Zoodra de beide meisjes haar blozende de waarheid bekend hadden, zeide de hertogin half schertsend en half in ernst:

»Hoe nu, ondeugende meisjes? Gij zijt nog naa...lijks de kinderschoenen ontwassen, gij hebt niet... een huishouden te beginnen, want gij zijt weeze... nog minderjarig — en toch durft gij luisteren naa... zotteklap van vreemde jonkers, die aan uwe pleeg... der onbekend zijn? Zegt, dwaze kinderen, moest... eigenlijk niet met de roede tuchtigen? Neemt di...gen van uwe vingers en geeft ze mij. Ik zal ze ...zenden; want zulk eene verlooving is nul en van ...ne waarde — 't is louter kinderspel.''

De beide jonge meisjes konden niet anders doen ... gehoorzamen, maar zij weenden al dien tijd bitte... Dit boezemde de hertogin medelijden jegens haar ... en zij troostte ze aldus:

»Ach, mijne beminde dochters! gij schreit bitter...nen, omdat gij niet reeds gehuwd zijt. Maar zo... slechts wist hoe zwaar het leven van gehuwde vro... is, zelfs wanneer de zorgen zoo ligt mogelijk ge... worden, dan zoudt gij u verheugen. Evenwel, de... is op eene geheel onchristelijke wijze aan den ga... bragt. Ik heb altijd gehoord dat de minnaar zijne... de het eerst bekend maakt aan de ouders of voo... en dat dan eerst de verlooving kan plaats hebben. ... minnaars moeten al in geduchte haast zijn gew... Waarom hebben zij deze zaak zoo driftig doorge... Hierop verzamelde Agnes, een der jonge meisje... haren moed, en zeide: »allergenadigste vorstin, de...

...draaid en nadat aan dezelven de behoorlijke grootte is ...geven, worden deze gepolijst, zijnde de daarbij toegevoegden afgewerkte *knoopen* van eene bruikbare en zeer ...de hoedanigheid.

Een aantal houtsoorten van *Tjilatjap*, benevens een ...batikt tafelkleed, waarvan het medaillon een bouquet ...orstelt, zullen aan het oog der bezoekers met zijn ...gaan.

RESIDENTIE PEKALONGAN.

Vergeefs hebben wij hier voortbrengselen uit het plan...rijk gezocht. Wij vonden slechts twee monsters *rijst* ... *indigo*. *Drie geweven kleedjes* zijn bijzonder fraai, ...namelijk wat aangaat derzelver frissche kleur en ...kening, welke niets te wenschen overlaten.

Wij zijn geen oudheidkenner, anders hadden wij hier ... omslagtig verhaal geveven van een *Bodhàlamp* en ... *Bodhaklok*, met opgave wanneer en waar dezelven ...moedelijk zijn gebezigd.

Een kenner van wapenen zal de *Kris* bewonderen ... *Pamoor Selaar* en tevens het door eenen javaan ...vaardigd *Koppel Pistolen*.

RESIDENTIE SAMARANG.

Onder de ingezonden voorwerpen dezer residentie be...indt zich een monster *zout*, verkregen door uitdamping ...n het *minerale water* der modderwel te Grobogan. Dit zout is wit van kleur, zuiver van smaak en vol...men droog, voorts bevindt zich aldaar een monster *...onwater* uit de warme *bronnen* van *Mendikel*.

Volgens informatie is dit water nog niet scheikundig ...derzocht.

Voorts vinden wij een *induktie-toestel* vervaardigd ...or den inlander *Salé*, wier eenvoudigheid in constructie ...jzonder vermeldingswaardig is. Volgens mededeeling ...n den heer *H. J. Maier*, die dat instrumentje in wer...ing heeft gezet, laat hetzelve niets te wenschen over ... voldoet zelfs verre boven andere diergelijke instru...nten in Europa vervaardigd. Het verwekt wel onze ...oge bewondering, hoe een inlander in deze tak der ...tenschap zulke vorderingen heeft kunnen maken.

Het is aardig te zien het *mnzijk instrumentje* door ... heer *Harteveld* ingezonden. Wij bezitten echter geen ...oegzame kennis om over dat instrumentje oordeel te ...llen. De toegezonden kleedjes van Samarang bewij... voldoende, dat de bevolking van deze residentie in ... batikken een hoogeren trap heeft bereikt dan de be...olking van andere plaatsen. Wij vonden nog *tuigen*, *za...dels*, enz., welke al te bekend zijn om hier over ver...der uit te weiden. (1)

(1) Wij kunnen niet zeggen, dat de Residentien Pekalongan en ...marang door hare inzendingen uitmunten, en vooral van Sama...g, de tweede Stad van ons Indisch rijk, zulk eene nijvere bevol...g bezittende, hadden wij eene grootere verwachting gekoesterd.

RED.

(*Wordt vervolgd.*)

BATAVIA.

Heden morgen is Zijne Excellentie de gouverneur ge...raal met mevrouw *Duymaer van Twist* en gevolg van ...ier naar Buitenzorg vertrokken. Wij mogen daaruit ...maken, dat de staat van Zijner Excellentie's gezond...heid steeds vooruit gaat en vertrouwen dat de koelere ...cht van Buitenzorg H. D. geheel herstel bevorderlijk ...al zijn.

— In den *Java-Bode* van den 2 April jl., No. 26 ...vermeldden wij de aanhaling van eene groote hoeveel...heid amfioen te Antjol. Die zaak is den 1 dezer voor ...den landraad der stad en voorsteden van Batavia behan...deld en zijn bij vonnis van dien dag, als schuldig aan ...vertreding der pachtvoorwaarden op het middel der am...fioen veroordeeld, de luitenant der Chinezen *Tan Kong-...* tot *f* 5000,—, de luitenant der Chinezen *Tan Siauw-...joe*, lid van het kollegie van boedelmeesteren alhier, ... *f* 10000,— en de Chinees *Tan Teksoey* tot *f* 3000,— ...oete, terwijl de vier overige beklaagden in deze zaak ... vrijgesproken.

Men zegt dat die drie veroordeelden het voornemen ...hebben om van dat vonnis in hooger beroep te gaan.

— Nadere berigten omtrent de windhoos, die den 28 ...Oct. jl. op het land Kedoeng Halang, nabij Buitenzorg ...woed heeft, hebben ons in wetenschap gebragt met ... omstandigheid, dat zij eerst hare kracht op het land ...Tjampea heeft doen gevoelen en vooral op de padie en ...tschuur aldaar. Twee koelies werden getroffen door ... steenen pilaren in de galerij, welke voor die kracht ...zweken; zij bevonden zich met een honderdtal anderen ... die schuur toen de hoos opzette en waren de laatsten ... de poging tot ontvlugting, waardoor zij door die in...rtende pilaren getroffen werden, de een aan het hoofd, ...terwijl de andere een been verbrijzeld werd. Deze is in ... leven kunnen behouden worden.

De hoos, die in het Z. W. opkwam en in eene N. W. ...ting langs Buitenzorg is heengestreken, heeft ook nog, ...vorens op Kedoeng Halang hare verwoestingen aan te ...tten, in drie kampongs 26 huizen, 13 karbouwkralen en 1 kalkoven vernietigd, terwijl ter zelfder tijd een man door den bliksem gedood werd.

— In de *Javasche Courant* van heden vindt men eene gewestelijke opgave der in 1852 op Java gedoode tijgers; het gansche cijfer bedraagt 717. Hieronder komen de residentien de Preanger Regentschappen met 114 en Bezoekie met p/m 100 als de grootste getallen voor.

— Men berigt ons van Pasoeroean:

In de *Java-Bode* van 5 Januarij dezes jaars, komt eene nominative opgave voor van vijftien slaven, welke door den eigenaar, den heer *J. F. Goedkoop* te Pasoeroean, gerekend van het tijdstip van zijn eventueel overlijden, uit den band der slavernij zijn ontslagen. De heer *Goedkoop*, de in vrijheid stelling dezer lijfeigenen niet langer afhankelijk willende stellen van zijnen dood, heeft nu dezer dagen, met wijziging zijner vroegere beschikking, alle deze slaven van stonden aan vrij verklaard. Het plaatselijk bestuur heeft hiervan aan de vrijverklaarden aanzegging gedaan en aan ieder in het bijzonder de betrekkelijke geroijeerde documenten ter hand gesteld.

Nog is dezer dagen door den heer *J. B. Quartero*, geneesheer te Pasoeroean, de vrijheid geschonken aan zijne slavin, genaamd *Samira*, oud 19 jaren.

Mogt de vermelding van dit een en ander, menigeen onder de slavenhouders in deze kolonie aansporen, om dit goede voorbeeld te volgen.

Ontsnapping van een Amerikaan uit eenen Hollandschen Kerker.

Onder dit hoofd lezen wij in de *North British Daily Mail* een verhaal, waarvan het volgende eene vertaling is.

Wij geven hetzelve zoo als het daar is en als een nieuw bewijs: *hoe men de geschiedenis schrijft*. Wij, die ons op de plaats van het voorgevallene bevinden, weten te wel, wat daarvan te gelooven en kennen de waarheid te goed om daarover voor onze lezers te behoeven uit te weiden. Ons eigenlijk doel met deze overname is om een staaltje te leveren van de zucht tot overdrijving en verminking der waarheid, die het Noord-Amerikaansch karakter zoo geheel eigen is.

»De New-Yorks nieuwsbladen bevatten uitvoerige berigten omtrent de aankomst aldaar van kapitein *Walter M. Gibson*, van de Amerikaansche schoener *Flirt*, die uit de kerkers van het Nederlandsch Gouvernement op het eiland Java ontsnapt was, na eene gevangenschap van omstreeks twaalf maanden.''

»Zijne avonturen en gevangenneming zijn van aanmerkelijk belang.''

»In 1851 kocht de heer *Gibson* de Amerikaansche schoener *Flirt*, waarmede hij den 13 Mei van dat jaar New-York verliet, als een avonturier, gereed voor eenige onderneming, waarin moed en beleid vereischt werden; mogelijk ook met het voornemen om hulp toe te brengen aan Generaal *Carrera*, die juist op dat tijdstip pogingen deed om het gezag te Guatemala in handen te krijgen.''

»Hinderpalen werden hem echter in den weg gelegd, zoo dat hij verpligt was van zijn primitief voornemen af te zien, en hij verzeilde toen naar de kust van Brazilie, alwaar hij wederom in moeijelijkheden gewikkeld werd, en door de misnoegdheid van de bemanning gelukte het hem niet de schoener, zoo als hij wel gewenscht had, met voordeel te verkoopen.''

»Een oom gehad hebbende die in den Oost-Indischen handel aanzienlijk betrokken was, zoo besloot hij ook zijn geluk aldaar te beproeven, en vertrok dien ten gevolge van Pernambuco naar Singapore, met het voornemen, om in geval van tegenspoed, naar San Francisco over te steken, op welke laatste plaats hij eenigen invloed had op de Hongaarsche kolonie aldaar, omdat hij die emigranten geholpen had bij hunne verhuizing van New-York.

In de Javazee zijnde, werd hij door onweder en gebrek aan water genoodzaakt de haven binnen te loopen van Muntok op het eiland Banka, beroemd door zijne tinmijnen en in het bezit van Nederland.''

»Hij bleef daar eenigen tijd en werd schijnbaar uiterst vriendelijk door de autoriteiten behandeld, en op niet minder dan dertien verschillende dagen door den Resident op publieke dinés genoodigd. Deze schijnbare vriendelijkheid werd, zoo als hij eerst nader ontdekte, door den Resident, die gehoord had van den vijandelijken aanval van Cuba en de algemeene zucht tot strooperij bij de Amerikanen, slechts aangenomen ten einde hem te kunnen bespionneren en bewijzen te verzamelen om tegen hem te kunnen procederen. Ter bereiking van dit doel werd hem de zoon van een inlandsch hoofd als secretaris toegevoegd, met wien hij verschillende districten (in het Palembangsche) bezocht, en daardoor gemeenzaam werd met verscheidene inlandsche prinsen en hoofden, waaronder zich ook eenigen bevonden, die verlangden naar de bevrijding hunner landschappen van de Nederlandsche heerschappij. Met de voornaamsten dezer laatste, Prins *Tiang Alam*, sprak hij met groote, doch onvoorzigtige vrijheid over de natuurlijke middelen van het land en de vooruitgang die hetzelve zoude kunnen maken onder eene betere bescherming en beter gezag en, mogelijk, over de bijzondere geschiktheid van het Yankee-karakter, voor deszels behoorlijke ontwikkeling.''

»Deze gesprekken en de spoed, waarmede hij in de gunst geraakte van de Inlandsche stammen, wekten nog meer de jaloezij op van de Hollandsche autoriteiten, die nog meer dan ooit zijne bewegingen heimelijk lieten gade slaan, en in het geheim plannen smeedden om hem te vangen.''

»Wenschende een togt te maken op de rivier van Jambie, gelastte hij zijn Maleischen secretaris een brief te schrijven aan den Sultan van Jambie, om hem kennis te geven van zijn voornemen.''

»In plaats nu van datgene te schrijven wat hem gelast werd, schreef de verraderlijke secretaris een brief vol van geweldige bedreigingen en in den hoogsten graad vijandelijk en oproer wekkend tegen het Nederlandsch Gouvernement, zeggende dat hij (*Gibson*) de vrijheid wenschte terug te geven aan de Maleijers en hun terug te brengen op hunnen vroegeren staat van roem en vereeniging onder één rijk: dat hij den ondergang wenschte van alle Hollanders, eenigen uitgezonderd, en eindelijk dat hij binnen weinige dagen bezit zoude komen nemen van het rijk des Sultans.''

Deze missive werd nu toevertrouwd aan een zijner stuurlieden om door hem aan den Sultan te worden overgebragt.''

»De Inlandsche secretaris verzocht zijnde de bode van *Gibson* met gidsen te voorzien, bezigde daartoe twee bedienden van den Resident van Palembang, met name *Moentja* en *Badoe*, die dadelijk van de voorgenomene expeditie kennis gaven aan den Resident. Deze zond daarop 120 man in gewapende praauwen de rivier op om den stuurman van kapitein *Gibson* gade te slaan, hebbende de secretaris bereids den Resident met den inhoud van den brief bekend gemaakt.''

»De stuurman was slechts acht mijlen op zijne reis gevorderd, toen hij gevat en terug gebragt werd.''

»Den volgenden morgen werd *Gibson* in arrest genomen door Commodore *Nicholson* van Z. N. M. brik *Pylades*, die hem uitschold voor een vervl. »*Yankee insurrectionnaire*,'' en bevel gaf hem binnen twee uren dood te schieten. De raadgevers van den Resident zijn echter tusschen beide gekomen en *Gibson* werd gevangen gezet.''

»Sedert dien tijd werd hij verscheidene malen te regt gesteld onder de beschuldiging van verraad en dat zijne bewegingen gevaarlijk waren voor de rust van Nederlandsch-Indië. Telkens echter werd gelast hem op vrije voeten te stellen, en eenmaal zoude het Gouvernement hem eene schadeloosstelling van 82000 dollars betalen!!!? Hij werd echter telkens weder gearresteerd, en kortelings vóór zijne ontsnapping werd hem door zijnen procureur kennis gegeven dat het gouvernement besloten had hem ter dood te doen veroordeelen, en dat die straf op den 25 April zoude worden uitgevoerd. Hij trad dadelijk in onderhandeling met den gezagvoerder van eene Amerikaansche *Clipper* (snelzeiler) die juist ter reede lag, en met anderen die hem vriendelijk gezind waren.''

»Zij bezorgden hem een costuum en op een dag, terwijl de andere gevangenen het maal gebruikten, passeerde hij de wacht in de kleeding van eenen bediende, klom over de twee muren, waadde door de niet diepe sloot, welke de gevangenis omringt en met behulp van paarden voor hem in gereedheid gebragt, kwam hij spoedig aan het strand en ging dadelijk naar boord van de Amerikaansche *Clipper*. Ten negen ure werd het bekend dat hij ontsnapt was, lichtseinen werden zigtbaar en het wachtschip schoot op de *Clipper* om haar te doen bijdraaijen. Deze was echter in dien tijd goed onder zeil en schoot verscheidene malen, terwijl zij zee koos bij wijze van uitdaging aan de Hollandsche schepen om haar in te halen als zij konden.''

»Kapitein *Gibson* arriveerde te New-York den 26 Julij in goeden welstand en geenzins vervaard over de zonderlinge avonturen door hem ondervonden.''

»Zijn stuurman, de heer *Graham*, was te ongesteld om eene ontvlugting te beproeven, zoodat hij en de kajuits-jongen nog steeds in de magt van de Hollandsche autoriteiten zijn.''

ENGELAND.

Londen, 24 Aug. De divisie van de vloot van Spithead, gekommandeerd door den Commodore *Martin*, is heden in zee gestoken, om voor den tijd van drie weken een kruistogt te doen.

Men zegt dat alle divisien dier vloot zich tegen den 17 of 19 September te Queenstow vereenigen zullen, om door eene commissie uit de admiraliteit te worden geïnspecteerd.

— Hier te lande is thans het nut der knevels een onderwerp van groote overweging. De oude officieren kunnen het niet dulden, dat men den Engelsche soldaten hetzelfde uitrigt wil geven als die van het vaste land en zij protesteren daarom tegen het dragen van

---

...zijn met ons herwaarts gekomen, zij hebben reeds ...toestemming hunner eigene ouders, en zijn bereid ...ook hier met hun aanzoek voor den dag te komen, ...ien zij daartoe door een teeken van goedkeuring aan...moedigd worden.''

De hemel beware ons! riep de hertogin uit, de ...nden in elkander slaande. » Wel foei, ondeugende ...nderen! hebt gij werkelijk uwe minnaars hier laten ...men? Ik durf niet verder vragen. Hebt gij ze mo...lijk wel in uwe kamers verborgen? Anna,'' zeide zij tot ... dienstbode, » verzoek den hertog om onmiddelijk ... te komen; ik moet over deze zaak een ernstig ...ord met hem spreken.''

Nadat de hertog binnen gekomen was, en gehoord ... wat er was gebeurd, vroeg hij regelregt naar de ...ien der beide jonkers: en toen de juffers zijne ge...daarömtrent ingelicht hadden, wendde de hertog ... tot zijne gemalin, zeggende:

» Luister lief Doortje: de ouders van beide zijden ... zeer brave, achtingswaardige lieden, en van on...ken naam. Ik raad u om ook uwe goedkeuring ... te geven. Gedenkt, mijn waardste, dat wij bei...het ook al lang met elkander eens waren, voor dat ... mijn aanzoek bij uwe moeder kwam.''

De hertogin sloeg haren echtgenoot schertsend met ...en zakdoek voor den mond, en zeide:

Nu, het zij dan zoo! — wij moeten eerst deze jonkers eens zien, en onderzoeken wat zij zijn. Zegt ons nu, jonge dames, waar zijn uwe minnaars verborgen, en welk is het afgesproken teeken?''

Agnes antwoordde oogenblikkelijk, dat de beide jonkers in de herberg de Gouden Kruik logeerden; en wijl men van daar het gezigt had op den Leeuwentoren van het paleis, waren zij onderling overeengekomen, om een witten zakdoek om den nek van een dezer steenen leeuwen te binden, tot teeken dat er eenige hoop voor hen bestond. De minnaars hadden beloofd om acht dagen lang in het genoemde logement te vertoeven. Nam daarentegen de zaak bij ongeluk eene tegenovergestelde wending, dan zou de gemelde zakdoek zwart zijn.

» Zeer goed bedacht,'' zeide de hertogin tegen haren gemaal. » Zij willen twee sterkten te gelijk innemen, en willen dat men de witte vlag zal uitsteken, zonder dat zij een enkel schot doen, en zonder eene bestorming te wagen.''

» Beste vrouw,'' antwoordde de hertog, terwijl hij hare hand greep en eenigzins zacht sprak — » hebt gij niet dikwijls een groenen tak uit uw venster te Crossen gestoken? en beduidde die niet volkomen hetzelfde als de witte vlag in dit geval? Daarenboven, gij hebt weinig kennis van eene belegering; de toebereidselen om eene sterkte te bestormen worden niet bij daglicht gemaakt, maar in 't geheim, des nachts, opdat de bezetting er niets van gewaar worde. Er kunnen evenwel reeds schoten gelost zijn geworden. Zegt mij eens, meisjes, hebt gij uwen minnaars reeds kusjes gegeven? Marie, spreek vrij uit: gij hebt den mond nog niet opengedaan — beken alles openhartig.''

» Ach allerhoogste heer,'' antwoordde Marie, » de jonkers hebben ons in der daad heimelijk de hand gedrukt, terwijl wij aan tafel zaten; en ook gedurende vele dansen op het trouwfeest hebben wij elkander gekust — want wij zagen dat anderen zulks ook deden. Maar op een anderen tijd zijn wij niet met hen alleen geweest, want de moeder der bruid was altijd bij ons, en wij logeerden ook in hare kamer. Op den weg naar huis hadden wij ook niet veel vrijheid, want de oude secretaris, die ons op last der edele vrouwe vergezelde, hield ons scherp in 't oog. Maar wanneer de oude man eens uit het raampje der koets keek, dan keken de jonkers ons teeder aan en wierpen ons kushandjes toe.''

(*Wordt vervolgd.*)

knevels, dat intusschen in de gelederen veld wint. De geneesheeren zijn tusschenbeide gekomen en over dit belangrijk onderwerp wordt alsnu dachtig geredetwist.

— *Londen* 28 Aug. De minister van Buitenlandsche zaken, Graaf *Clarendon*, heeft van Sir *Ch. Hotham*, afgevaardigde naar La Plata en van den heer *Martin Hood* consul te Buenos-Ayres brieven van den 22 en 24 Junij ontvangen, mededeelende dat de blokkade van die stad door den voorloopigen Direkteur-Generaal *Urquiza*, op den 20 dier maand is opgeheven.

— Volgens de *Sydney-Morning-Herald* zijn in de eerste vier maanden uit Nieuw Zuid-Wallis uitgevoerd 325,464 oncen goud, ter waarde van £ 1.300,000 of *f* 15,600,000, gelijk ook 27,708 balen katoen. Gedurende dat tijdvak zijn aldaar 108 schepen uit Europa aangekomen.

— Er is sprake, zegt de *Times*, dat de Koningin, na hare terugkomst uit Ierland, een togtje naar Ostende zou doen, om het bezoek der Belgische Koninklijke familie terug te brengen en den Hertog en Hertogin van Brabant ter gelegenheid van hun huwelijk geluk te wenschen.

— *Londen*, 3 September. Met het Engelsche schip *Walter Raleigh*, in Junij van Sang Hai vertrokken, zijn hier twee jonge chinezen aangekomen, behoorende tot een der voornaamste Christenfamilie in de provincie Chil-He. Zij begeven zich naar Frankrijk om onderrigt in de godsdienst te ontvangen en zich aan den geestelijken stand toe te wijden.

Het nemen van Nanking door de opstandelingen woonden zij bij en zij hebben die stad eenige dagen na dat vooral verlaten.

— De laatstelijk door het Parlement aangenomene wet, ten einde in een der grootste ongemakken van Londen te voorzien, namelijk dat der dikke wolken steenkolen rook, die steeds over de stad zweven en als stof op de voetgangers neervallen, is alsnu openlijk bekend gemaakt.

Bij die wet wordt voorgeschreven, dat van 1 October aanstaande alle nijverheidsinstelingen te Londen, die steenkolen branden, gehouden zullen zijn zich machinerien aan te schaffen, door middel van welke het vuur, den rook, dien het voortbrengt, zelf verteert. Deze maatregel is in het bijzonder van toepassing op de fabrieken, drukkerijen, verwerijen, ijzersmederijen, die steenkolen bezigen, enz., gelijk ook op al de stoombooten, die den Teems boven de brug van Londen bevaren.

Op de overtreding dier bepaling zijn zware boeten gesteld.

— De afstanden tusschen de hoofdsteden van Europa zijn, door de sneltreinen, die thans op alle spoorwegen zijn aangelegd, op de volgende wijze terug gebragt: van Parijs naar Berlijn over Brussel en Keulen 43 uren; van Londen naar Berlijn 42 uren; van Berlijn naar Weenen 31 uren; van Berlijn naar St. Petersburg 137 uren; van Londen naar Munich 62 uren; van Londen naar Weenen over Parijs, Straatsburg, Munich en Salzburg 119 uren. De stoomboten op den Donau brengen de reizigers van Weenen binnen zes à acht dagen naar Konstantinopel.

DENEMARKEN.

Kopenhagen, 30 Aug. De cholera morbus neemt zigtbaar in deze hoofdstad af, op den 28 tot den 29 werden slechts 12 personen er door aangetast en er waren 9 dooden. Van de 7381 personen door deze ziekte tot nu toe aangetast zijn 4006 bezweken. Sedert gisteren zijn alle bureaux, bestemd tot aangifte der gevallen dier ziekte welke zich voordoen, op drie na gesloten.

ZWEDEN.

Te Stockholm waren tot op den 26 Aug. 268 personen door de cholera morbus aangetast en 100 daarvan overleden. Te Christiana hadden zich 164 gevallen voorgedaan, waarvan 102 gestorven waren.

DUITSCHLAND.

Men schrijft van Weenen aan de Augsburgsche Post-Courant het volgende:

Uit eene geloofwaardige bron vernemen wij, hoedanig de Keizer van Oostenrijk ten opzigte zijne huwelijks, zulk eene spoedige keuze gedaan heeft.

Onder de voornaamste personen, die te gelijkertijd met den Keizer een bal te Ischl bijwoonden, bevond zich de familie van den hertog *Maximiliaan* van Beijeren. De Keizer werd door de beminnelijkheid der Prinses *Elisabeth* bekoord en verzocht haar na het dansen om eenige oogenblikken onderhoud. Slechts weinige minuten waren genoegzaam voor de beide partijen om het onderling eens te worden en de Keizer verscheen weder in het gezelschap, de Prinses den arm gevende en haar als de aanstaande Keizerin voorstellende.

— *Weenen*, 30 Aug. Baron *Schwartz*, luitenant-ter-zee 1ste klasse, die de brik *de Husard* kommandeerde, tijdens het voorgevallene met den uitgewekene Costa, is tot kapitein-luitenant bevorderd en tot bevelhebber van de Oostenrijksche korvet *de Juno* benoemd. Zijne handelwijze in die zaak is geheel en al door het Gouvernement goed gekeurd.

— Brieven uit die hoofdstad van den 1 September berigten, dat een gezant van Z. M. de Koning van Denemarken aldaar is aangekomen, belast met eene speciale zending. Men verzekert dat die zending betrekking heeft op de kwestie omtrent het regelen der kosten van de Holsteinsche expeditie, tegen wier betaling het Deensche Gouvernement zich veel in te brengen heeft.

— De concessie tot het aanleggen van een spoorweg van Frankfort naar de Baden van Homburg, is aan eene Engelsche Maatschappij verleend geworden.

FRANKRIJK.

Parijs, 28 Aug. Het schip *de Sole*, van Bordeaux regtstreeks naar deze hoofdstad bestemd en zoo als bekend was, reeds Hâvre en Rouaan gepasseerd, is gisteren alhier aangekomen en ligt boven de Koningsbrug voor de Tuilerien geankerd, alwaar het met regt de algemeene nieuwsgierigheid opwekt. De bouwmeester van dien bodem, de heer *Guybert*, heeft dus het vraagstuk opgelost, namelijk om een vaartuig daar te stellen sterk genoeg om zee te kunnen bouwen en tevens van zoo weinigen diepgang, dat het de Seine tot aan Parijs kan opvaren.

— *Toulon*, 24 Aug. De telegraaf gaf berigt hetwelk nader door een dienstbrief bevestigd is, dat een der vlagofficieren van de Levantsche vloot, de Schout-bij-Nacht *Romain Desfosses* door den Schout-bij-Nacht *Le Barbier de Tinan* vervangen wordt, zullende laatstgenoemde met het stoomschip *Chaptal* naar Besica worden overgevoerd. Men wil dat de terugroeping van eerstgenoemde te wijten is aan het stranden van de Friedland op het Konijneneiland en hij daardoor zich de ongenade van den keizer op den hals gehaald heeft.

De vice-admiraal *La Susse*, ligt ten gevolge zijner vervanging ziek op zijn landhuis.

— *Parijs*, 30 Aug. Men leest in de *Phare de la Manche*.

Het linieschip *Austerlits*, zal Maandag aanstaande te Brest ter reede komen en voorloopig daarop de vlag geheschen worden van den Vice-Admiraal *Bruat*, opperbevelhebber van het eskader der Noordzee.

Dit zich te Brest vereenigende eskader, nu reeds bestaande uit de linie-schepen *Duguesclin*, *Hercules* en *Jean Bart*, de stoom-fregatten *Pomone*, en *Caffarelli* en de stoom-korvetten *Roland* en *de Inferaal* moet onmiddelijk naar Cherbourg onder zeil gaan, alwaar het in de eerste dagen van September zal aankomen.

— Op verscheidene plaatsen van dit rijk hebben ten gevolge der duurte van de granen, volksoploopen plaats gegrepen.

ITALIE.

Venetie, 22 Aug. Een jong edelman, de heer *S*... neef van de barones *von W*..., die hier door zijne dolle streken, zoowel door te paard in vlugheid met den stoomtrein te wedijveren, door van hier naar Mestre te zwemmen, gelijk ook door zijne Herkulische krachten, een zekeren naam heeft verworven, heeft eene weddingschap aangegaan om van Venetie naar Triest, geheel alleen, staande op twee planken van vier voeten lengte, een voet breedte en vier duim dikte, door ijzeren krammen sterk aan elkander gehecht en slechts één staak om te besturen, over te steken. Laatstleden Vrijdag vertoonde de jonge *S*... zich voor de Piacetta op dat soort van vlot, waarop het onmogelijk is regt op te staan, zonder steeds alle moeite aan te wenden om te trachten het evenwigt te behouden.

Naauwelijks was hij de Lido voorbij, of een golf wierp hem omver, maar toch verloor hij den moed niet. Hij bragt zijn *Scala* (alzoo noemt hij zijn fantaisievlot) op den oever terug, herstelde het en plaatste er een kistje met levensmiddelen op, waarna de moedige jongeling zich op nieuw aan de spelingen der golven overgaf. Na zes uren onophoudelijke beweging zijner armen, ontwaarde men hem van den toren van St. Mark op weinigen afstand van Coarle, maar toen ook verdween hij voor het oog. De *Triester Courant* voegt hierbij nog dat die zonderlinge reis gelukkig volbragt en de heer *S*... voorspoedig en wel op zijne plank te Triest aangekomen is.

— *Turin*, 31 Aug. Op last van den Oostenrijkschen minister *von Buol-Schauenstein* zal de Oostenrijksche gezant aan het Sardinische hof, graaf *Oppony*, alsnu bepaaldelijk naar Weenen terugkeeren. De schijnbare reden hiervan is, dat zoolang de Sardinische gezant, de graaf de Hevel, met onbepaald verlof van Weenen afwezig is, de Oostenrijksche hetzelfde voorregt kan genieten. De ware oorzaak echter kan wel gelegen zijn in het geschil tusschen de beide kabinetten ontstaan over de uitlevering van negen Lombardijsche onderdanen, die volgens het verdrag van 6 Junij 1838 opgeëischt, doch volgens dat van Novara geweigerd worden.

Dat alles is nog verzwaard geworden door de vriendschappelijke ontvangst te Spezia aan de officieren van de *St. Lewis* en *Cumberland*, door de civiele en militaire autoriteiten dier stad en der strandforten bewezen.

— *Genua*, 30 Aug. Het proces van den kapitein-ter zee graaf *Persano*, is heden voor een krijgsraad, zamengesteld uit de schouten-bij-nacht *Arcollieres* en *Mameli* en de kapiteins-ter-zee *Millelire*, *Serra* en *Bellegarde*, voorgezeten door den admiraal *Albini*, behandeld.

De graaf *Persano* heeft ongeveer tien minuten gesproken en zich in het bijzonder beklaagd over de aantijgingen der drukpers en den spoed waarmede het bestuur hem in staat van beschuldiging heeft gesteld.

De krijgsraad heeft daarop de zaal der zitting verlaten en na zeer lange overweging dier zaak terugkomende, den beschuldigde veroordeeld tot schorsing in zijnen rang voor den tijd van zes maanden.

RUSLAND.

St Petersburg, 25 Aug. De generaal *von Brankberg* is in deze hoofdstad aangekomen, werwaarts hij door het gouvernement opgeroepen was. Men wil dat die generaal aangewezen is om het bevel te voeren over het korps Tartaarsche troepen, dat in Westelijk Siberie zamengetrokken en bestemd is om de grenzen van het Hemelsche rijk te bewaken.

GRIEKENLAND.

Hier te lande wordt algemeen geloof geslagen aan de voorzeggingen van een monnik uit de middeneeuwen, die voorspeld zou hebben, dat het Turksche rijk in 1853 verdelgd zou worden. Wij geven hier eenige belangrijke bijzonderheden zoo omtrent dien profeet als nopens zijne voorspellingen.

Hieronimus Agathangelos werd te Rhodes geboren en *Monnik* der orde van den heiligen Babilius. Gedurende zijn verblijf te Messina in 1219, schreef hij zijne voorzeggingen, niet alleen over het Oosten, maar ook over het Westen en velen derzelven zijn verwezenlijkt geworden. Hij had toen den ouderdom van 79 jaren bereikt en het is opmerkenswaardig dat hij in de 13de eeuw voorspeld heeft, dat uit het Westen legers en vloten te Konstantinopel zullen opdagen, om daar een Beyersch keizerrijk te stichten.

Moeijelijk valt het echter te begrijpen, hoe de monnik *Agathangelos* van Beyeren heeft kunnen spreken, daar die naam in geen enkel der oude boeken gevonden wordt.

TURKIJE.

Konstantinopel, 16 Augustus. Blijkbaar lijdt dit rijk veel door de groote uitgaven voor het leger, de velden door gebrek aan handen; de beide te Besica vereenigde vloten zijn niet op haar gemak en sedert het stranden van de *Inflexible* en de *Friedland* vreest men meer dan ooit voor de felle herfstwinden. Alleen Rusland lijdt niets in de vruchtbare Moldavische-Wallachijsche provincien.

Alle dagen vreest men te verneemen, dat de generaal *Gortchakoff* den uitvoer van granen verboden heeft. Binnen weinigen tijd zal *Oemar Pacha* in Bulgarie gebrek aan levensmiddelen lijden.

Te verheulen valt het niet, dat de geestelijkheid en de door Turkije aangestelde autoriteiten in die beide vorstendommen den Russen gunstig zijn. Al wat de troepen gebruiken wordt dadelijk betaald en zonder een krachtige daad gaat het Turksche gezag aldaar geheel verloren.

— Het Egyptische eskader is den 14 voor deze hoofdstad aangekomen.

— Tijdingen van de Zwarte zee, loopende tot 18 Aug. deelen mede, dat de vaartuigen, die een gedeelte uitmaken van de vierde divisie der Russische vloot naar Sebastopol teruggekeerd waren, met uitzondering van vier kleine bodems, bestemd om de kusten van de Caucasische landstreek te bewaken. Sedert eenige dagen was de zee met een zware mist bedekt, die de scheepvaart veel letsel toebragt.

— Berigten van Belgrado van den 17 Aug. vermelden dat de regerende Vorst van Servie, na eene groote reis volbragt en de voornaamste steden bezocht te hebben, waar hij overal uitmuntend ontvangen is, in zijne verblijfplaats te Semendria terug gekomen was. Verscheidene uitgewekenen, verdacht van onlusten te hebben willen aanstoken, hebben het land verlaten om zich naar Amerika te begeven.

BARBARYSCHE STATEN.

Een brief van Gibraltar van den 13 Aug. deelt tijding mede van Ceuta van den 3 dier maand. Het schijnt dat twee Moorsche stammen, onvergenoegd als zij zijn over de hen drukkende belastingen, waarvan de zwaarste bestaat in de verpligting om de huiden van al het vee, dat in hunne districten geslagt wordt, aan den keizer te leveren, naar de wapenen hebben gegrepen. Men voegt er bij dat de keizer tegen de opstandelingen opgetrokken, doch tot Mequinez terug gedreven is, waardoor versterking van Tanger en Tetouan gevraagd zou zijn.

NOORD-AMERIKA.

De Amerikaansche Almanak over 1853 te Boston is in het licht verschenen, vermeldt over Amerika de volgende bijzonderheden:

Denemarken bezit in het noorden van Amerika een oppervlakte van 380 vierkante engelsche mijlen met 16000 inwoners (Groenland). Frankrijk 111 mijlen en 200 inwoners; Rusland 365 mijlen en 60,000 inwoners; Engeland 2,255,404 mijlen met 2,472,195 inwoners; Noord-Amerika 3,260,073 mijlen en 23,283,335 inwoners. Men berekent het vasteland en de eilanden van Midden-Amerika, met uitzondering van West-Indie, Mexico, San-Salvador, Nicaragua, Honduras, Guatimala (Mosquito en Engelsch Honduras) op 2,157,740 mijlen en 9.252,000 inwoners; West-Indie op 90,183 mijlen en 5,603,756 inwoners. De zuidelijke streken van Amerika beslaan 6,500.000 mijlen en tellen 18,275,195 inwoners.

Opmerkenswaardig is het, dat die almanak de bevolking der aarde slechts op 834,047,481 stelt, waarvan in Afrika 101 millioen, in Amerika 57.259,681, in Azie met inbegrip der eilanden 429,600,000, in Australie en de eilanden 1,368,000, in Europa 263,220,300 en in Polijnesie 500,000 inwoners.

— Bij de tijdingen, die wij onlangs over de beruchte Lola Montes gaven, kunnen wij er nu nog eene bijvoegen, die wel als zonderling beschouwd kan worden. Gedurende haar verblijf te San Francisco, kwam een koninklijk jagt van de Sandwich-eilanden haar uitnoodigen om te Hawaij te komen, ten einde de feesten die daar ter gelegenheid van de verheffing van Prins *Liholiho* gegeven worden, meer luister bij te zetten. Het zou wel wonderlijk zijn, indien die zwervende gravin ook nog aan de andere zijde van den onmetelijken Oceaan eene nieuwe bestemming wachtte.

— Tijdingen van Panama van Julij deelen mede, dat een groot aantal landverhuizers, die te San Francisco niet gelukkig geslaagd waren, zich dagelijks op het schiereiland kwamen vestigen. De spoorwegmaatschappij had de opening van het eerste gedeelte van den weg als tegen het einde van dit jaar aangekondigd, doch men dacht dat zulks alsdan nog niet zou kunnen plaats hebben, alzoo de groote hitte een nadeeligen invloed op den voortgang der werkzaamheden uitoefent.

— In de Vereenigde Staten is eene inschrijving geopend ten behoeve der bloedverwanten en weezen der slagtoffers van de gele koorts te Nieuw-Orleans. Op eene enkele meeting te Philadelphia heeft die inschrijving 27,000 dollars opgebragt.

— De buitensporige afwijkingen der Noord-Amerikanen van al wat gebruikelijk is, zijn te wel bekend, dan dat men zich daarover meer verwonderen kan. Even wel verdient de volgende daadzaak bijzondere vermelding. De navolgster van Mevrouw *Bloomer*, Miss. *Brown*, is Predikant van de kerk der Geestelijke broederschap te South-Butler, in het graafschap Wapne-New-York beroepen en zij heeft te Suracuse eene redevoering gehouden, waarin zij verklaard heeft, dat beroep aan te nemen.

— De President der Vereenigde Staten, Generaal *Franklin Pierce*, schijnt, te veel bezig gehouden door de aangelegenheden van Europa, de expeditie naar Japan, die dat rijk voor de Christenen moet openen, te veronachtzamen. Van Hongkong schrijft men dienaangaande het volgende:

De Commodore *Perry* is zeer onvergenoegd, dat het ministerie zijn woord niet houdt en hem de schepen *Alleghany*, *Powhattan* en *Vermont* niet zendt, waarop hij gerekend heeft. Hij heeft daarom besloten om, zoo wijl hij door geene genoegzame krachten ondersteund wordt, zich niet in de waagschaal te stellen en met de meeste omzigtigheid tegen Japan te werk gaan.

— De laatste tijdingen uit Noord-Amerika melden dat de verwoestingen te Nieuw-Orleans door de koorts te weeg gebragt, van dag tot dag toenemen. Het getal der overledenen was tot 800 daags geklommen. Ook te Mobile en te Natchez heerschte die ziekte in hevige mate.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 2 November 1853, No. 87.

gen van Engeland, aan Cuba vrijzinnige instellingen ℔ en de slavernij vernietigt, hij niet niet zal kunnen staan voor de pogingen, die door de burgers van Noord-Amerika aangewend zullen worden om zich van die kolonie meester te maken.

— De Spaansche dagbladen behelzen eene vreemdsoortige misdaad te Alcori begaan. Eene schoone, eerst kort te voren gehuwde vrouw stierf in 1850 en werd met de gebruikelijke plegtigheid begraven. Weinige uren daarna groef een jongeling het lijk weder op, sneed het het hoofd af, bragt dat naar zijne woning en bewaarde het in een urne. Eenige dagen geleden maakte een zijner vrienden den echtgenoot dier vrouw met die daad bekend. De justitie stelde dadelijk een onderzoek in en vond het hoofd op het kerkhof terug, over welks muur de lijkschenner het geworpen had. De schuldige is in hechtenis genomen.

ITALIE.

Turin, 21 Augt. De *Cumberland*, een fregat der Vereenigde Staten, heeft zich in de golf van La Spezia met de St. Lewis vereenigd, welke laatste te Smirna den hongaar *Costa* bevrijd heeft, eene daadzaak, die tusschen het hof van Weenen en het kabinet van Washington zeer ernstige verwikkelingen heeft doen geboren worden.

Men aarzelde daarom te gelooven, dat de Commodore bij de aankomst van kapitein *Ingraham*, *H. M. Maria Adelaida,* die koningin van Sardinie, maar tevens ook eene aartshertogin van Oostenrijk is, op een bal heeft durven verzoeken en die aarzeling was te grooter, omdat men verzekerde, dat bedoeld bal, in weerwil van de hevige beweging der zee, regen en onweder zou plaats gehad hebben, maar toch valt er niet meer aan te twijfelen. Het bal heeft werkelijk plaats gehad en is zeer luisterrijk geweest; behalve het hof, dat zich te Spezia bevond, zijn daarop ook de eerste magistraats personen en de officieren uit de garnizoenen der omstreken verzocht geworden.

— *Genua* 20 Augt. Het proces van den graaf *Persano* ter zake van het stooten van de *Governolo*, wekt de algemeene aandacht op. Sommige officieren hebben aan de *Gazetta de Genova* brieven ingezonden, waarin zij dat wat gezegd was, namelijk, dat de kapitein tegen den koers van het vaartuig gewaarschuwd was, ontkennen. Maar er bestaat ook een brief van den stuurman *Arata*, die de volgende zinsnede inhoudt:

»Ik had vermeend, uithoofde van het onmetelijk ge-»vaar, een last door U aan den roerganger even voor »het noodlottig voorval gegeven, te moeten veranderen, »hetgeen U wel heeft willen goed kennen, en het on-»geluk grootendeels voorkomen, zoo niet bijna geheel »belet heeft.''

— De Hertog van Modena heeft, uithoofde van de duurte der levensmiddelen, aan de officieren en manschappen van het legertje, dat hij op de been heeft, eene vermeerdering van bezoldiging toegestaan.

— De Commodore *Afringham*, Kommandant van de Amerikaansche vloot in de Middellandsche zee, vereenigt al de schepen onder zijn bevel te Spezia, om aldaar te overwinteren. Hij is zelf op de *Levant* van Konstantinopel gekomen, de *San Jacinto* zal van Alexandrie opdagen en een te Tanger gestationneerde schoenen die plaats verlaten om zich onder de admiraalsvlag te vervoegen.

In den staat van opgewektheid, waarin zich eenige der aan de kusten gelegene mogendheden bevinden, acht de Commodere het voorzigtig alle zijne vaartuigen te vereenigen.

— *Rome* 25 Augt. De zoo gewigtige betrekkingen van *nuncius*, zoo te Parijs als te Weenen, zullen niet voor het einde van het jaar vervuld en eerst in het Consistorium, tegen Kersmis te houden, door den Heiligen vader benoemd worden. Men vermeent dat de keus bepaald is op Mgr. *Gonella* voor Parijs en Mgr. *Sacconi* voor Weenen.

— Van Milaan wordt berigt dat het besluit, waarbij den staat van Lombardye geregeld wordt, bereids in het kabinet des Keizers geteekend is.

Naar men verneemt zullen op last van Z. M. twee afdeelingen worden ingerigt onder het oppertoezigt van den *Veld-Maarschalk Radetzky*. De graaf von *Rechberg* zal aan het hoofd van de civiele, de Luitenant-Generaal *Nobili* aan dat van de militaire afdeeling staan.

Zonder den nog steeds heerschenden omwentelingsgeest zou de Keizer ter gelegenheid van zijn huwelijk nog grootere gunsten hebben toegestaan.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar.
October	26	Engelsch	Chamois	J. Manghan	Batavia	26 Oct	Sydney
»	28	Nederlandsch	Twee Gebroeders	Zeeman	»	27 »	Hamburg
»	29	Engelsch	Sea Witck	G. H. Sleaton	Shanghae	3 »	London
»	—	»	Monarch	Doff	»	31 Sept.	Falmouth
»	—	Amerikaansch	Candace	J. Arquit	»	22 »	New-York
»	—	»	Pamelia	W. H. Mc. Cordy	Adelaide	4 Oct.	Singapore
»	—	Engelsch	Centaron	W. Edward	Whampoa	3 »	London
»	—	»	Aurora	Cowie	Hongkong	30 Sept.	Sydney
»	—	»	Ararat	B. W. Darley	Port-Philip		Singapore

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
October	29	Nederlandsch	Paaekan	Tan Pikgiok	Pekalongan	25 Oct.	
»	—	»	Arif Banjermassing	Moh Arep	Samarang	26 »	D. N. Buijs en Co.
»	—	»	Generaal List	Lutjens	»	— »	Paine, Stricker enco.
»	31	»	Z. M. stooms. Onrust	luit.t/z. 2kl. Quarls v. Ufford	Soerabaya	27 »	
»	—	Nederl. Indisch	Oedjoeng Pandang	Jong Kingian	Cheribon	— »	
Novemb.	1	» »	Mercuruis	Walter	Palembang		Factory der N. H. M.
»	—	» »	Emilie	v. d. Kolff	Hobart Town		Tiedeman en van der Burg.
»	2	» »	stooms. Banda	Schmidt	Samarang		B. Kopersmit en co.
»	—	Nederlandsch	Susanna Geertruida		Soerabaya		de Weerdt, Ruyl en co.

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
October	30	Nederl. Indisch	stooms. Ambon	Hugenholtz	Soerabaya
»	—	Nederlandsch	Eolus	Slechtenbree	»
»	—	Nederl. Indisch	Marsoek	Said Sehak	Grissee
Novemb.	1	Nederlandsch	Telegraaph	Rulofs	Tjilatjap
»	—	Amerikaansch	Sea breese	Nervell	Golf van Persie
»	—	Nederl. Indisch	Tartar	Simpie	Pekalongan
»	—	» »	Sumatra	Vader	Makassar
»	2	Nederlandsch	Batavier	Verhey	Cheribon

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Formosa	Verschuur	Soerabaya	van Ommeren. Rueb & Co.
»	Noord	Ruhaak	»	Maclaine, Watson en co.
»	Lucia Maria*	Erftingh	Cheribon	Tiedeman en van der Burg.
»	Prins Frederik der Nederlanden	Huidekooper	»	»
»	Emilie	v. d. Kolff		»
»	Java Koerier	Reinets		Adam en co.
Nederl. Indisch	Said Maskoor	Alie Mochamat	Soerabaya	B. Kopersmit en co.
» »	stooms. Banda	Schmidt	»	»
» »	Atiat Rachman	Sech Bahasoan	Bencoelen	D. N. Buys en co.
» »	Arief Banjermassing	Mocht Arip	Muntok	»
» »	Djaleha	Samdoedin	Soerabaya	»
» »	Wilhelmina			
» »	Mercurius	Walter		Factory
» »	Walvisch	Said Alhadiet		
» »	Lachmodie	Said Sehak		
» »	Oeij Sinjo	Oey Je	Pekalongan	
» »	Passekan	Tan Pekgiok		
» »	Oedjong Pandjang	Jong Kingian		
Engelsch	William Fisher	Coing	Singapore	Morgan, Melbourn en co.
»	Florida	New „	Sydney	Hunter, Houghton & Co.
Hamburgsch	Malvina Vidal	Jachtman	Nederland	Metzendorff, Wilmans en co.
»	Alfred		»	»
»	Elisabeth Ross	Meyer	Adelaide	»
…mer	Pauline	Riechert	Golf van Persie	Metzendorf, Wilmans en co.
…sch	Nicolas Cezard	Dunot	Samarang	B. Senier, Suermondt en co.
»	Jessore	Chales	Bordeaux	»
Amerikaansch	Daniel Webster	Besbie		Paine, Stricker en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het N. I. schip *Arief Banjermaas:* de heer *W. Kortman.*
Met het N. I. stooms. *Banda:* de heeren *Nolten.* — *Lawick van* ...bet. — Pangeran *Ario Condo Kosoema.* — Raden *Mas Soegerman.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Ambon:* de heeren *W. L. van Geuricke.* — ...*konig.* — *Hein.* — *A. E. Klaring.* — *J. Henshail.* — Mevr. de ...*ed. van Bulderen.* — *Z. M. troepen.*
Met het Ned. schip *Telegraaph:* de heer *J. T. Verschuur.* — *Twee* ...*kinderen.*

Handelsberigten.

Aanvoer.

Van Pecalongan per ned. ind. schip *Oeij Sinjo* gez. Oeij Je.
1227 mn. tabak. 16 ton. jarak olie. 3 pic dingding, 7 krandj. aardapelen 1/2 pic. suiker. 1 kt. boeken. *Gezagvoerd.*
$883^{11}/_{100}$—$846^{83}/_{100}$ pic. suiker. *Herderschee.*

Van Indamaijoe en Cheribon per ned. ind. bark. *Lachmodie* gez. Sech sahal bin Sahab.
880—$2049^{56}/_{100}$ pic. suiker. *Paine Stricker en co.*
$157^{84}/_{100}$—$401^{40}/_{100}$ pic. suiker. *MacLaine Watson en co.*
1 pak tulband. 4 st. zijde slendangs. $1^{1}/_{2}$ corg. bat doeken 2 pic. rijst. *Sech awal Sambra.*
1 rol zijde stoffen. *Order.*

Van Indramaijoe per ned. ind. bark *Marzoek.* gez. Said acht. Sahak
4200 pic. rijst. *van der Plas.*

Van Grissee per ned. ind. bark *Atiat Rachman* gez. Sech Hassan. bin Osman Bahasoan.
20 st. baiken. 100 do. houtwerk. *Gezagvoerd.*
$2087^{42}/_{100}$—$13^{50}/_{100}$ pic. suiker. 1 koper. do. pan. 1 kt. monsters do. 70 pic. koffij. 3 kn. ijzeren gasvaten. *Haager en Schuurman.*

Van Padang en Bencoelen per ned. ind. stooms. *Ambon* kapt. Hugenholtz.
$8^{42}/_{100}$ pic. foelie. $129^{83}/_{100}$ do. notenmuscaat. $16^{42}/_{100}$ gutha percha. *John Pusvis.*
60 pic. zwt. peper. *Kreglinger Dummler en co.*
$58^{1}/_{2}$ thail. stofgoud. *Kopersmit en co.*
$3^{28}/_{100}$ pic. gutha percha. $641^{43}/_{100}$ do. koffij. N. H. H.
$23388^{88}/_{100}$ pic. koffij. *Pandel en Stiehaus*
$226^{80}/_{100}$ do. do. *Kopersmit en co.*
$20^{61}/_{100}$ pic. notenmuscaat. $5^{83}/_{100}$ do. foelie. 39 do. witte dammer. $80^{1}/_{2}$ gomelastiek. *Hunter Houghton en co.*
89 pic. witte damm. $15^{1}/_{2}$ do. gomelastiek. $2^{1}/_{2}$ do. notenmuscaat. *Abdoel Kaoen.*
23 pic. gomelastiek. 15 witte damm. *D. Maclain.*

Van Samarang per fr. schip *Jessore* kapt. Chelis
$5558^{14}/_{100}$ pic. koffij. 10502 ℔. indigo. $93^{69}/_{100}$ pic, rotting. 5000 koehuiden. 92 zakk. cubeben. 4 kn. java sigaren. *lad. v. Bordeaux.*

Van Bandjermassing per ned. ind. bark *Said Maskoor* gez. Alie bin Mochamat.
240 pic. rotting. 200 ps. kadjang matten. 88 katies rotten kruid, *de Gezagvoerd.*
en Gouvernements. steenkolen.

Uitvoer.

Naar de Lampongs per ned, ind. schoener *Fathool Moebarak* gez. Intje Kamaloedien.
3 st. ong. katoen. 2 do. witte do. 6 do. doerias. 8 ks. thee. 30 ps, chin. spiegels. 7 riem holl. papier. 56 doz. eur. kommen. 6 ps. do. gorgeletten. 2 ks. do. zeep. 50 pak zwavel stokjes. 4 doz. eur. scharen. 30 catj. notenmuscaat. 2 corg. java soekin. 4 pic. tamarinde. 2 corg. lange kleedjes. *Gezagvoerd.*

Naar Croë en Bencoelen per ned. ind. schoener *Rosalie* kapt. Rooijen.
10 pic. suiker, 50 do. ijzer ballast. 500 ps. zilver. sp. matten. 300 gulden aan specie. *de Kapitein.*

Naar Samar. en Bandjermassing per ned. ind. bark *Rembang* gez. Oedien Jenal.
1 buffet in 2 stukken. 2 consoles. 8 knapen. 2 kn. marmer bladen. 4 vaten banken. 2 baken. 1 pak catrollen. 2 kettingen 7 rosetten *D. N. Buys.*
3 roll. chin. matten. *Gebr. Roselje en co.*
70 pic. soga basten. 10 do. zwt. peper. *Djahema.*
12 kn. manufact. *E. W. King.*

Naar Indramaijoe per ned. ind. brik *Fidha Rachman* gez. Sech abd. Rachman Belfagie.
1 corg, eur. slendangs. 20 doz, do. borden. 1 bl. amerik. meel. *E. Schugt.*

Naar Indramaijoe per ned. ind. bark *Almansoor* gez. sech acht. bin Sadiek Jamanie.
1 kt. meubelen. 1 ijzer brand kast. gebr. *Roselje en co.*
1940 st. led. zakk. 2 ps. zagen. 4 do. booren, 1 pak boeken. *Tiedeman en v. d. Burg.*
3 kn. boeken. 2 schrijftafels 1 kt. gereedschappen. 2 zadels. 750 holl. sigaren en paarden tuigen. 1 zadel. 1 kt. lamp en klok. 1 bendie tuig. *van Dorp.*
5 doz. blikk. tromm. 5 st. katj. linnen. 10 doz. confituren bakjes. 5 do. eur. glazen. 2 kn. do. chitsen. *sech awab Jawas.*

Naar Indramaijoe per ned. ind. bark *Maijmoon* gez. said abd. rachman bin Kassim.
3000 sp, matten. *Gezagvoerd.*

Naar Djoana per ned. ind. schoener *Gollek* gez. Merto.
1 stalen pan. 3 pr. chin. lanthaaren. 100 ps. kommetj. 1 vs. boter. *Gezagvoerd.*

Naar Padang per ned. ind. schip *Soetan Iskander* gez. Zoutman.
16000 ps. dakpannen. 1 oud ledikant 1 kleeren. kast. 5 st. fluweel 4 blikk. tromm. 6 java bendie tuig. 35 st. eur. hoofddoeken. 5 pr. inl schoenen. 8 batav. slendangs. *Gezagvoerd.*
$20^{1}/_{2}$ legg. arak. 4 bn. ong. katoen. 50 led, vaten. 14 vs. teer, 2 wagens. *Gouw Kianhian.*
8 vn. bier, *John Pryce en co.*
20 oxh. brandewijn. 12 kn. ruwe katoen. 2 bn, gev, do, *Bakre en Kinder.*
1180 ps. goenie zakk, 1 kt. kat. goederen. 2 do, speelkaarten. 1 do. vuurwerk. 8 stell. maalsteenen 50 do, staten. pannen. 10.000 pak lamppitten. 17 ton soija. 1 kt, doken. *Lim Hoa,*
1 kt. kat. goederen. 1 ton varkens olie. 10 do, teer. 1/2 legg. arak. *Koetjiang.*
1100 ps. goenie zakk. *v. d. Does.*
390 goenie zakk. *Haager en Schuurman*
51 kn. madapell. 50 ruwe katoen. 1 do. tafel en servetgoed. N.H.M.
4 vaten lampen. 2 kn. muscaat wijn. 1 kt man. sigaren. 1/2 Vat cognac. 2 ks. bitter. 1 do. jap. soija. 1 do. lederwerk. 3 coll. provis 1 vat krijt. 8 pullen lijnolie. 1/2 vat tener. wijn. 5 do. sla olie. 1 kt. ijzerwerk. 2 do. bitter. *v. d. Broek en co.*
650 ps. goenie. zakk, 1 oud wagen. 1 do. bendie. *Said Aijdiet.*

Naar Samarang per ned. schip *Naga Laut* kapt. J. Winter.
10 kn. manufact. *Pitcairn Syme en co.*
51 kn. manufact. 30000 ps. goenie zakk. 4 pic. do. garen. *N. H.M.*
3 bn. cotonets. 5 kn. wit katoen. 3 gedr. do. *E. Moormann en co.*
485 pic. zwt. ijzer. 24 kn. kat. manufact. 16 pic ijzer. *Tiedeman en v. d. Burg.*
50 pic. poetjoek. 100 do. arab dadels. 3 kn. assapoetida. 1 pic. oud koper. 12 roll. kaijer touw. 1 kt. kapoe laga. *Said aloewie Satrie.*
13 ks. rhijnwijn. 1 do. boeken. *van Ommeren Rueb en co.*
15 ks. brandewijn. *v. d. Does.*
25 ks. cognac. 5 oxh. do. *Vaupel en co.*
39 kn. roodewijn. 1 do. sp. groen. *Campredon.*
2 kn. wijn. 1 do. divers. 1 vat afgot. bier. 3 vatj. boter. *John Pryce en co.*
2 ijzeren hekken. 1 ps. zeildoek. *Jacomettie en Landberg.*

Naar Palembang per ned. ind. bark *Faid Alim* gez. sech Oemar bin abdul Bagawie.
30 kn. madapoll. 3 do. 7 bn. ruwe katoen. 15 do. rood garen. N. H. M.
10 ks. eur. zeep. *Oeij Sohtjaij*
1 kt. chin. thee. 1 do. eur. chitsen. 2 do. do. longcloths. 2 bn. ong. katoen. 1 kt. naai garen. 60 pic. zwt. ijzer. 2 kn. kat. garen. 60 pic. poeder suiker 8 do. uijen. 1 kt. eur. longcloths. *Yoe Yanbeng.*
15 kn. ong. katoen. 17 do. longcloths. 80 st. madapoll. 4 corg. lange kleedj. 2 bn. zwt. katoen. 4 kn. kat. garen. 1 do. do. goederen. 1 do. zwt. katoen. 10 vs. eur. loodwit. 10 pul lijnolie. 1 kt. toeban sigaren. *Said hoesin bin mochamat Segaf.*
3 kn. kat. goederen. $1^{1}/_{2}$ pic. suiker. *Mochamat Alie.*
10 st. bl. katoen. 72 pak speelkaarten. 40 do. potlooden. 23 do. kt. garen. 3 st. madapoll. 5 do. kat. ginghams. 10 pak kat. garen. *Tjia Beng.*
2 kn. kat. goederen. 1 kt. do, sarongs. 4 bn. ong. katoen. 1 kt. led. flesschen. 3 ps. geiten. *Said mocht. Satrie.*
1 kt. bl. katoen. 2 st. eur. longcloths. 10 kn. kat. goederen. 1 do. bl. katoen. 1 do. kat. sarongs. 4 kn. wit garen. 3 do. longcloths. 3 do. chitsen. 15 do. ong. katoen. 9 bn. kat. garen. *Sech acht. Soe.*

Naar Nederland via Soerab. per ned. schip *Eolus* kapt. Slichtenbree.
60 pic. rotting. 678 schuitj. tin. 55000 ps. goenie zakken. 4 pic. do. garen. N. H. M.

Naar Soerab. en Nederl. per ned. schip *Javaan* kapt. Eijlers.
385 schuitj. tin. $5^{92}/_{100}$ pic. kaneel. 6 kn. damm. 44 do. cochenille 4 do. uitschot. N. H. M.
170 mn. aardewerk. 15 balen manufact. 2 pak monsters. 50 ton steenkolen. 43 kn. manufact. 8 pakk. monster, *aan boord gebl. lad. van Liverpool.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 5 November 1853, No. 88.

CUBA.

Tijdingen van Havannah, loopende tot den 25 Julij, deelen mede, dat hoezeer het eiland uiterlijk eene gewenschte rust geniet, evenwel in alle geesten eene bijna algemeene ongerustheid gezeteld is. De Douanen hebben eenige balen met ingesmokkelde goederen aangehaald, waarin zich verscheidene geschriften bevonden, bestemd om zekere klassen der bevolking tot oproer aan te hitsen, hieronder behoort ook *Oom Tom* in het Spaansch vertaald, maar geheel veranderd en gewijzigd naar de hartstogten, die men op het eiland Cuba in beweging zoekt te brengen.

Het Spaansche gouvernement legt evenveel veerkracht als gematigdheid aan den dag en de onlangs door de koningin verleende genade aan personen, veroordeeld wegens deelneming aan verschillene oproerige bewegingen, heeft den gunstigsten uitslag gehad, te meer nog dewijl die maatregelen te gelijkertijd genomen werden met die, nu weinigen tijd geleden, waardoor het lot der slaven verbeterd wordt, maatregelen, die door iedereen worden toegejuicht.

Ingezonden Stukken.

Aan
de Redactie van de Java-Bode.

Elk weldenkend Christen moet wel diep verontwaardigd zijn, wanneer hij in de kolommen van een' dagblad, en dit wel in een land, waar het evangelie wordt gepredikt, *menschelijke wezens* gelijk *koopwaar* aangekondigd ziet. Met deze verontwaardiging las ik ten minste, de advertentie in het Soerabayasch Advertentieblad No. 42 voorkomende, waarbij, uit *goede huizen* nog al, een familie slaven worden te koop aangeboden, bestaande in :

2 lijfeigenen! 1 huisjongen; 1 aankomende huisjongen, en 3 kinderen; dezelven bij een onder-adjudant van het 14de bataillon te bevragen zijnde, moet men er volstrekt uit opmaken, dat de slavenhouder dien onderofficier tot zijn' makelaar heeft aangesteld; voorzeker heeft hij zulks gedaan, dewijl hij het besefte, dat iemand van *goede huizen* toch niet gevoeglijk zijn naam onder een slaven-verkoop-advertentie mag plaatsen.

Ik wil hier in geene beschouwingen treden, alleen zij het mij vergund om bij deze al de redacteuren en uitgevers van dagbladen in overweging te geven, dat zij het vast besluit aannemen, om in den vervolge dergelijke advertentien niet meer te plaatsen; bepaald zullen zij hierdoor zeer veel tot de goede zaak, (d. i. de emancipatie der slaven) kunnen bijdragen.

Ik vlei mij met de hoop, dat mijn, zoo ik het noemen mag, algemeene wensch, zoo niet bij allen, dan toch bij u ingang moge vinden. Ik geloof ook te mogen vertrouwen, dat de Soerabaysche Oostpost tevens uw navolger zal worden, vooral omdat dit blad door het opnemen van het wereldberoemd werk » *De Negerhut* » en door het onlangs geplaatste artikel » *Nog iets over de slavernij* » allezins de bewijzen heeft geleverd, van krachtig tot dat groote doel te willen medewerken.

Door het opnemen van bovenstaande regelen in het eerstvolgend nummer van uw algemeen geacht dagblad, zult gij Mijnheer de Redacteur, niet alleen Schrijver dezes, maar ook vele uwer lezers zeer verpligten.

Ik heb de eer te zijn.

Soerabaya. *UEd. dienstw. dien.*
28 October 1853, H, S. W.

Scheepsberigten.

November 3 Zweedsch schip Oscar gepasseerd om de West.
Het Eng. schip *David Clark* Kapt. J. *W. Boyde* heeft het rif van Toppershoedje gestoten en zal moeten lossen uithoofde van zware schade.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar.
October	28	Nederlandsch	Soetan-Iskander	R. Zoutman	Batavia	27 Oct	Padang
»	30	Engelsch	Cresis	C. Bell	Shanghae	— »	Liverpool
»	—	»	Cambalu	R. E. Allegne	»	— »	London
»	31	»	John Knox	Monro	»	— »	»
»	—	Amerikaansch	Gulnave	A. H. Lucas	China	12 Sept	Hobarttown
»	—	Engelsch	David Clark	J. W. Boijde	Manilla	24 »	London
»	—	Belgiesch	Julie	L. Meijer	Port-Philip		
Novemb	1	Engelsch	Plantagenet	G. Selart	Singapore	12 Sept	Liverpool
»	—	»	Alipore	Bh. Freeman	Hongkong	6 Oct	London
»	—	Fransch	Capricieuse	Kolonel Rocquimauril	Singapore		Frankrijk
»	2	Nederlandsch	Telegraaph	P. B. Rulofs	Batavia	1 Nov	Tjilatjap
»	—	Amerikaansch	Swordfish	C. Collings	Whampoa	17 Oct	New-York
»	—	Fransch	Abergeldie	G. Prock	»	1 »	London
»	—	»	James Scott	J. H. Sutter	Shanghai	3 »	»
»	—	»	Rowallan	J. S. Boltou	Port-Philip	7 »	Batavia
»	3	Zweedsch	Hammonia	Litjedahl	Hartlepool	26 Junij	Singapore
»	—	Engelsch	Wellington	Tumberlo	Manilla	27 Sept	Londen
»	—	Amerikaansch	Mertin	Rallard	»	30 »	Boston
»	—	»	William Giragrie	Chace			
»	—	Noorn	America Packet	Lous	Whampoa	9 Oct	Sydney
»	—	Zweedsch	Maria Charlotte	Mellen	Singapore	21 »	Port-Philip
»	—	Nederlandsch	Commas	Tellanes	Kaap de G. Hoop	4 »	Hongkong
»	4	»	Johanna Maria Christina	Nahenen	Sydney	21 Sept	Batavia

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Novemb.	2	Nederl. Indisch	stooms. Macasser	Schippers	Soerabaya	21 Oct	B. Kopersmit en co.
»	—	» »	Elmachlar	Said Malahaila	Grissee	29 »	
»	—	Nederlandsch	Stad Nymegen	Mellink	Amsterdam	10 Junij	Tiedeman en van der Burg.
»	3	»	Drie Gebroeders	Wilhelmie	Tagal	»	B. Kopersmit en co.
»	—	Nederl. Indisch	Batavia	Tan Ingiok			
»	4	Nederlandsch	Kortenaer	van der Plas	Sydney		B. Sanier, Suermondt en co.
»	—	»	Schelde	van Duyn	Helvoet		Maclaine, Watson en co.
»	—	»	Factorij	Jansen	Ceelong		Jacomettie en Landberg
»	—	Nederl. Indisch	Djoharie	Moh. Asik	Panaroekan		
»	—	» »	Kim Tiang Hoat	Oey Pekay			
»	—	» »	Faidul Rachman				
»	—	» »	Java	Batten	Soerabaya		Maclaine, Watson en co.
»	—	Nederlandsch	Industrie				B. Kopersmit en co.
»	—	»	Souburg		Manila		Jacometti en Landberg.
»	—	»	Watergeus	Kramer			de Weerdt Ruyl en co

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Novemb.	3	Nederl. Indisch	Atiat Rachman	Sech Bahasoan	Bencoelen
»	—	» »	Oeij Sinjo	Oey Je	Pekalongan
»	—	Hamburgsch	Malvina Vidal	Jachtman	Rotterdam
»	—	»	Elisabeth Ross	Meyer	Adelaide
»	4	Nederlandsch	Formosa	Verschuur	Soerabaya
»	—	»	Susana Geertruida	Steenveld	Nederland
»	—	Nederl. Indisch	Arief Banjermassing	Mocht Arip	Muntok
»	5	» »	Mercurius	Walter	Samarang
»	—	Nederlandsch	Z. M. Argo		
»	—	Nederl. Indisch	Passekan	Tan Pikgiok	Pekalongan
»	—	» »	Marzoek		

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Noord	Rahaak	Soerabaya	Maclaine, Watson en co.
»	Schelde	van Duyn		»
»	Lucia Maria*	Erftingh	Cheribon	Tiedeman en van der Burg.
»	Prins Frederik der Nederlanden	Huidekooper	»	»
»	Emilie	v. d. Kolff	Soerabaya	»
»	Nymegen	Mellink	Samarang	»
»	Java Koerier	Reinets		Adam en co.
»	Drie Gebroeders	Wilhelmie	Nederland	B. Kopersmit en co.
»	Factorij	Jansen		Jacomettie en Landberg
»	Kortenaer	van der Plas		B. Sanier, Suermondt en co.
Nederl. Indisch	Said Maskoer	Alie Mochamat	Soerabaya	
» »	stooms. Banda	Schmidt	»	B. Kopersmit en co.
» »	stooms. Macassar	Schippers	Padang	»
» »	stooms. Java	Batten	Singapore	Maclaine, Watson en co.
» »	Elmachlar	Said Molahaila		
» »	Batavia	Tan Ingiok		
» »	Djocharie			
» »	Kim Tiang Hoat	Oeij Pckaij		
» »	Faidul Rachman			
» »	Djaleba	Samdoedin	Soerabaya	D. N. Buys en co.
» »	Walvisch	Said Alhadiet		
» »	Lachmodie	Said Sehak	Soerabaya	
» »	Oedjong Pandjang	Jong Kingian	Palembang	
Engelsch	William Fisher	Coing	Singapore	Morgan, Melbourn en co.
»	Florida	New	Sydney	Hunter, Houghton & Co.
Hamburgsch	Alfred	Homann	Rotterdam	Metzendorff, Wilmans en co.
Bremer	Pauline	Riechert	Golf van Persie	Metzendorf, Wilmans en co.
Fransch	Nicolas Cesard	Dunot	Samarang	B. Sanier, Suermondt en co.
»	Jessore	Chalis	Bordeaux	»
Amerikaansch	Da niel Webster	Besbie	Melbourne	Paine, Stricker en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Mercurius:* de heeren *J. B. de Puy de Montbrun.* — *F. K. L. Veigt,* — *3 Soldaten.*
Met het N. I. stooms. *Makasser* de heeren *W. Cores de Vries.* — *Ca- en familie.* — *Melchers.* — *Gijsing.*
Met het Ned. schip *de Stad Nijmegen:* de heer *P. Fromberg.*
Met het N. I. schip *Batavia:* de heeren *M. Johannes.* — *van Hemert.*

Handelsberigten.

Aanvoer.

Van de Lamponge per diverse praauwen *Aangebracht.*

155 pic. gomelastiek. 778 do. zwt. peper. 20 koy. rijst. 1 do. katjang 50 kos rotting. *Order.*

Van Bandjermass. en Samar. per ned. ind. bark *Arief Bandjermaas.*

280 pic. rottsng *Order.*
$66^{1}/_{30}$ koy. kolen. *Gouvernement.*

Van Palemb. en Cheribon per ned. ind. bark *Oedjoeng Pandang* gez. Jong Kimjang.

$1^{1}/_{4}$ pak drokenbloed. $25^{3}/_{10}$ do. visch. $10^{3}/_{10}$ do. benzoin. $5^{4}/_{10}$ do. honig. div houtwerken. 1 kt. kleedjes. *Gezagv.*

Lading van Cheribon bestemd voor Palembang.

186 pik. rijst. $12^{1}/_{2}$ do. suiker. 5 do. candy. 7 do. aardapp. 2 do, div. java lijnwaden. 90 pik huiden. *Order.*

Van Palembang per ned. schip *Mercurius* kapt. J. M. Walter.

430 pic. ong. katoen. 56 do. witte damm. $5^{3}/_{100}$ do. gom elastiek. *Factorij.*
2 thails stofgoud. 36 ps. brillante. *Heijdorn.*

Van Nederland per schip *Stad Nijmegen* kapt. Mecluit agt. Tiedeman en v. d. *Burgt.*

10 vatj. specie. 572 kn. 102 bl. manuf. 12 kn. gew oederen. 25 bl. rood garen. 2 vaten soldeer koper. 416 do. spijkers. 6 do. do. koper. 4 do. stoof do. 27 do. vijlen 8 ankers. 3 ketting. *N. H. M.*
6 kn. 100 ps. wielbanden. *Sanier Suermondt en* co.
50 md. wijn. *Brandon.*
2 kn. 1 ps. vliegwiel, *Baijer.*
163 coll- manufact. *E. Moormann en co.*
8 coll. manufact. 25 kn. bier. *Kopersmit en* co.
50 kn. bier. 50 de. ijzerwerk. *Haager en Schuurman.*
605 coll. kurken en fleschen. *Goring.*
16 coll. manufact. *Busing Schroder en co.*
2 do. manufact. *Bahre en Kinder.*
11 do. manufact. $10/_{2}$ pijp. bier. 50 vatj. boter. *de Weerdt Ruyl en co.*
16 kn. manufact. 10 vat spek. 3 coll. kramerijen. 60 kn. dier. *Order.*
25 hamm. *Waitz Stuwe en co.*
100 vaten bier. 150 keld. lijnolie. 100 md. min. water. 8 kn. glas. werk. 1 do. azijn. 1 do. kramerijen. 1 vat. lampen. 1 kt. zilverw. *Agenten.*
20 kn. bier. 3 do. vruchten. 4 do. haring, 2 do. ansjov. 50 vt. boter. 20 fl. worst, 20 vatj. rolpens. 7 sancijs de bol. 20 hammen. 30 keld. genever. 120 kazen. 3 kn. kramerijen. 22 fl. koek *de Gezagv.*
2 gegoten pompen. 60 coll. diversen, 225 kisten en vaten bier. 4 vatj. appelen. 10 kn. azijn. 10 do. likeur. 129 do. provisien, 14 md. water. 1 vat boonen, 2 kld. traan, 53 coll. manufacturen. 129 coll. glas- en aardewerk. *lading voor Samarang.*

Uitvoer.

Naar Nederland via Tjilatjap per ned. scihp *Felegraph.* kapt. P. B. Rolufs.

300 pic. tin. 1800 do. koffij. 100 do. rotting. *Factorij N. H. M.*
12 vn. bier. 10 kn. wijn. 2 kn. azijn. 2 kn. zuren. 4 mn. selserwater. 4 kn. provisien. 20 vs. boter. 13 kn. kleederen. 1 wagen. en toebehooren. *v. d. Broek en co.*
30 kld. genever. 10 vn. boter. 3 kn. lijnwaden. 1 kist messen en scharen *Vaupel en co.*
3 mn. 3 vn. en 4 kn. bier. 1 kt. aardewerk. 2 ks, gember. 2 kn. diversen. 1 pak schilderij lijsten. 10 vs. boter. *John Prijce en co.*
1 kt. boeken. *van Haren Noman en Kolff.*
1 vat wijn. 1 pak kurken. 1 kt. boeken. 2 pak. speelgoed. *H. E. Gouijn.*
1 kist boeken. *MacLaine Watson en co.*
2 ks. pleetwerk en messen *Reijnst en Vinju.*
16 kn. kleedingstukken. 2 do. provisien. *Factorij N. H. M.*
9 vs. ijzeren. spijkers. 1 kld. lijnolie. 1 vat. menie. 35000 ps. goenie zakken. *Factorij N. H. M.*

Naar Nederland via Cheribon per ned. schip *Batavier.* kapt. C. Verheij.

Lading voor Nederland.
120 pic. rotting. 350 do. tin. *Factorij N. H. M.*
1 rijtuig en toebehooren. *van der Meulen.*
20 pic. rotting. 3 bladen koper. 1 weegschaal en toebehooren. *Sanier Suermondt en co.*
1 vat vleesch. *Jacometti en Landberg.*

Naar Rotterdam per hamb. schip *Malvina Vidal.* kapt C. Jachtmann
9177 pic. suiker. 100 leg. arak. *E. Moormann. en co.*
415 pic. rotting. *Metzendoff Wilmans en co.*
800 pic. rijst. *van Ommeren Rueb en co,*
3867 pic. rijst. 99 pic. koffij. 1500 ps. manilla sigaren. 60 ks. thee en diverse. kramerijen. *Tiedeman en v. d. Burg en co.*

Naar Macassar, Per ned. ind schip *Sumatra.* kapt. P. Vader,
1000 keld. arak. 1050 ps. katoen. *Factorij N. H. M.*
2 kn. wijn. 15 vn. meel 25 pull. azijn. 3 oxh. cognac, 38 kn. geweeren 1 kist monsters 20 vn. vuursteenen, *Busing Schroder en co.*
30 kn. kramerijen. 10 kn. boeken, 6 st. wielen, 150 keld. genever. 3 kn. provisien. *de Weerdt Ruyl en co.*
2 kist boeken. 2 kn. schilderijen. 1 kist katoen modewaren, 1 do. porcelein. 1 do. venster glazen, 1 kt. hoeden, 1 do. aardewerk, *Vaupel en co.*
2 kn. speelkaarten, 4 do. spiegeltjes, 25 coll. ijzerwerk *van Ommeren Rueb en co.*
10 vn. koolteer, 1 baal vlaggen doek 2 vn. teer. 100 pd. garen, *H. Plump.*
1 oxh. roode wijn. *Sanier Suermondt en co*
1 kt. provisien. 1 kt. cognac. Wijnveldt. 25 vn. bier. 1 kt. manufact. *Bahre en Kinder.*
1 vt portwijn. 1 vatjes madera. 4 kazijn. 5 kn. lampen. 1 kistje. kleederen. 2 kn. inkt. *Hughan.*
16000 ps. Holl. sigaren. 10 doz. paardenborstel. 6 ps. ginghams. 1 kt. macaroni 3 kld. zuren. 3 oxh. azijn 1 vaatje. theeservicsen. $100/_{2}$ bl. sardijntjes. 12 ps. azijn. stellen. 12 doz. castorolie. *Honig en Stevenson.*
100 ks. zeep. 4 kn. mostard. 5 kn. zuren. 2 kn. confituren. 2 vn. madera. 1 vt. salpeter. 2 doz. schoppen. 10 ks. portwijn, 1 kist. div. goederen. *Muller.*
10 ks. rijnwijn. 6 kn. kat. modewaren. 1 kt. dito. 10 vn. bier. 15 ks. glas. 3 ks. stroop. 13 kn. provisien. 30 pd. boomwol *N. van Riet.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.